

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: ccdab@yahoo.com**Director:****Prof. Deák – Székely Szilárd Levente****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Comaniciu Cristina, prof. Jude Laurențiu, prof. Nandrea Maria, ing. ec. Onișoru Viorica**Colaboratori:** insp. gen. prof. Dărămuș Eugenia Marcela

lector univ. dr. Scheau Ioan

Tehnoredactare: aj. analist programator Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

ERASMUS + parteneriate strategice – o șansă pentru schimburi culturale – Prof. Tiutiu Alin	3
Învierea Domnului – sărbătoare a bucuriei depline – Prof. Sgubea Luminița	4
Solidarități etnice românești în viziunea istoricului Ioan Aurel Pop – Prof. Cetean Daniela Valeria	5
Codul deontologic al profesiei de educator - Prof. Hanciu Ioan Ștefan	10
Incluziunea digitală e o realitate! - Prof. Humeniuc Ramona	11
Cartea, călăuză spre trecut, prezent, viitor – parteneriat educațional – Prof. Lațiu Camelia, prof. Lațiu Ioan	14
Strategii de evaluare – Prof. Pașca Adriana	18
Strategii alternative de evaluare – Prof. Avrămuș Silvana	19
Testul sociometric și sociomatricea – metodă de cunoaștere a copiilor preșcolari - Prof. înv. preșcolar Coman Maria Floare, prof. înv. preșcolar Teoc Georgiana	21
Săptămâna „Altfel” – bucurii și împliniri– Prof. Mihai Maria, prof. Muntean Simona	23
„Școala altfel: să știi mai multe, să fi mai bun!” - Prof. înv. primar Lăzăr Manuela Georgeta	24
Evaluarea, operația de cuantificare a rezultatelor școlare - Prof. înv. primar Dănilă Mariana și Maier Ana – Maria	26
Educația fizică și sportul la preșcolari - Prof. înv. preșcolar Balea Livia Valentina	27
Metode de predare – învățare activ participative - Prof. înv. primar Jurca Georgeta	29
Fata curajoasă - Prof. Șufană Romana	31
Formarea inițială a cadrelor didactice. Pregătirea pedagogică practică - În. Sav Ana-Maria	32

Rolul serbărilor școlare la elevii din ciclul primar – Prof. învă. primar Sinea Aurica și Schiau Parachiva

Combaterea agresivității prin activitățile școlare și extrașcolare – studiu - Prof. învă. primar Gligor Dana

Influența lecturii asupra dezvoltării personalității copilului – studiu - Prof. învă. primar Marc Aurica

Model de test secvențial destinat clasei a XI - Prof. Muscalagiu Arabela 40

Regulile clasei - Prof. învă. primar Szilagyi Tomoiu Mihaela 41

Formarea competențelor de analiză a fenomenelor de risc climatic în timpul vizitei la stația meteorologică din Blaj - 42

39 Prof. Simu Alexandru

ERASMUS+ PARTENERIATE STRATEGICE- O ȘANSĂ PENTRU SCHIMBURI CULTURALE

Prof. Tiutiu Alin, Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Ocna-Mureș

În luna mai a.c., s-a încheiat etapa finală a proiectului Erasmus + „**A inova pedagogia limbii franceze prin Kamishibai (teatru pe hârtie)**”, proiect început în toamna anului 2014 prin vizita partenerilor francezi și polonezi la Alba-Iulia. Inițiativa demarării acestui proiect a aparținut unor asociații de prietenie româno-franceze și franco-poloneze, care au accesat fonduri europene prin programul ERASMUS+ Parteneriate strategice.

Pentru partea română implicarea în acest proiect a fost o șansă nesperată de a realiza schimburi culturale intense cu ceilalți parteneri din proiect. Școlile care au participat în acest proiect au fost: Liceul Tehnologic Ocna-Mureș, jud. Alba, coordonatorul proiectului în România prin prof. lb. franceza Cîmpean Cristina, Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Ocna-Mureș, reprezentată de d-l prof. Tiutiu Alin, Palatul Copiilor Alba-Iulia, implicat în proiect prin d-l prof. dir. Mălin Dumitru și d-na prof. inspector Londroman Codruța, Inspectoratul Școlar Județean Alba, reprezentat de d-na prof. inspector proiecte europene Staicu Laura și d-na prof. inspector Popoviciu Corina și Colegiul Tehnic Agricol Geoagiu, jud. Hunedoara, reprezentat de d-na prof. Cișmașiu Teodora.

A doua etapa a proiectului s-a desfășurat în Polonia, în iulie anul trecut, prin organizarea unei tabere de limba franceză, în cadrul căreia s-a pus în practică o metoda inovativă de învățare a limbii franceze prin teatru pe hârtie, cu ajutorul unei vechi tehnici japoneze de teatru stradal – Kamishibai. Spectacolele realizate s-au axat pe nevoia descoperii unei identități comune, astfel că grupuri mixte de elevi români și polonezi au interacționat eficient pentru a pregăti spectacole de teatru pe hârtie reușite pornind de la niște litere „pierdute” și regăsite în inițiale unor țări europene ca și Franța, Polonia, România, Ungaria, Croația, Belgia, Italia etc., iar unele cuvinte folosite în texte aveau aceeași inițială cu țara respectivă. De exemplu o parte din elevii Școlii Gimnaziale „Lucian Blaga”, Ocna-Mureș, au făcut parte din grupele mixte care au regăsit țările și cuvintele care încep cu litera următoarelor țări: Polonia, Franța, Ungaria și Croația.

A treia etapă a vizat un stagiul de pregătire a profesorilor de limbă franceză din școlile mai sus menționate la St. Briec, Franța, în vederea implementării la nivelul fiecărei școli a unei legende prin intermediul unui spectacol Kamishibai, în vederea regăsirii unei identități comune, europene, dar și valorificarea tradițiilor fiecărei culturi implicate în proiect. Aceste spectacole au fost prezentate în cadrul ultimei etape a proiectului care a reunit tot în Franța, la St. Briec, toți partenerii din proiect, care au prezentat în diferite locații, inclusiv în aer liber, pe stradă, spectacolele Kamishibai. Cel mai apreciat spectacol a fost „Legenda Mănăstirii Argeșului”, prezentat de elevii Colegiului Tehnic Agricol „Alexandru Borza”, Geoagiu, sub îndrumarea d-nei prof. Cișmașiu Teodora.

Acest proiect a oferit fiecărui partener șansa de a efectua schimburi culturale pe baza unei metode noi de învățare a limbii franceze, permițându-le tuturor să-și dezvolte noi abilități lingvistice și noi posibilități de expresie artistică, cu rol educativ. La manifestările dedicate finalizării proiectului partea română a fost foarte onorată de prezența d-lui ambasador al României în Republica Franceză, Luca Niculescu, care a apreciat, la rândul domniei sale, importanța unor astfel de schimburi care deschid noi perspective de colaborări internaționale prin educație și cultură.

Grupul din România după ultima manifestare la Liceul Agricol Pommerite-Jeudi, Franța

ÎNVIEREA DOMNULUI –SĂRBĂTOARE A BUCURIEI DEPLINE

Prof. Sgubea Luminița, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

Învierea Domnului este cea mai mare și mai importantă minune dintre cele săvârșite de Hristos în timpul activității Sale pe pământ, fiind în același timp *temelia* credinței creștine. Ea este și rămâne o *taină* de care trebuie să ne apropiem prin credință, deoarece nu poate fi înțeleasă în mod rațional. Doar o minte luminată de har poate să accepte taina Învierii Domnului și taina învierii noastre, ca existență după moarte, pe măsură ce omul se maturizează duhovnicește.

Învierea nu este un *mit* sau un simplu *ritual liturgic*, ci realitatea revelată de Iisus, văzută și mărturisită de mulți martori. Luat în sens stric creștin, *Paștile* înseamnă trecerea Mântuitorului de la moarte la viață. *Învierea Domnului* a fost descoperită încă din vremea patriarhilor, a proorocilor și a dreptilor din Vechiul Testament, iar în timpul activității Sale pe pământ, Însuși Mântuitorul le-a vestit ucenicilor despre patimile, moartea și *Învierea* Sa: „Și a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe și să fie defăimat de bătrâni, de arhierii și de cărturari și să fie omorât, iar după trei zile să învieze” (Mc. 8, 31).

În același timp, *Învierea Domnului* sau *Paștile* este cea mai veche sărbătoare a creștinătății, sărbătorită încă din epoca apostolică. Denumirea de „Paști” s-a păstrat până azi, deoarece Însuși Mântuitorul nostru a rostit acest cuvânt, atunci când le-a vorbit Apostolilor despre apropierea sărbătorii: „Știți că peste două zile vor fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit” (Mt. 26, 2). De asemenea și Apostolii au folosit același cuvânt, când L-au întrebat pe Iisus unde să pregătească Paștile: „Unde voiești să-Ți pregătim să mănânci Paștile?” (Mt. 26, 17). *Învierea* lui Hristos este o sărbătoare a bucuriei, o bucurie sfântă, ca aceea pe care au trăit-o apostolii când Domnul Iisus li s-a arătat după ce a înviat: „Și zicând acestea, le-a arătat mâinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii văzând pe Domnul” (In. 20, 20).

Din punctul de vedere al logicii omenești, *Învierea Domnului* este un *paradox*, un eveniment consemnat în istoria umanității, care sfidează și depășește înțelegerea noastră și legile firii. Privită însă prin *ochiul credinței*, *Învierea Mântuitorului* este o consecință firească a iubirii lui Dumnezeu pentru oameni. Ea rămâne o *taină*, despre care se poate spune doar atât: *la Învierea lui Hristos, sufletul s-a unit cu trupul Lui și prin putere dumnezeiască a înviat din morți*; o lucrare dumnezeiască, care a însemnat biruința asupra iadului și a morții, precum și *chezășia* învierii neamului omenesc. *Hristos a înviat*, de aceea suntem încredințați că vom învia și noi, minunea învierii fiind o confirmare a *mesianității* Mântuitorului. Credința noastră în biruința vieții asupra morții este legată de credința în Fiul lui Dumnezeu, deoarece numai puterea lui Hristos poate învia morții. În acest fel, *învierea* a devenit *lege universală* nu numai pentru omenire, ci și pentru întregul cosmos. De aceea, ea diferă total de celelalte învieri pe care Iisus le-a realizat în timpul vieții Sale pământești, cum ar fi cea a fiicei lui Iair, a fiului văduvei din Nain și cea a lui Lazăr.

În cazul lui Iisus trupul nu mai este supus descompunerii, ci avem un trup *în alt chip*, care înviază din mormânt. După *înviere*, Mântuitorul se găsește la un alt nivel existențial, deoarece trupul Său nu se mai află sub puterea morții, fiind *îndumnezeit*. Acest trup al slavei nu mai este supus nici spațiului și nici timpului, întrucât nu mai face parte dintr-o lume robită păcatului. Datorită puterii Lui dumnezeiești, trupul înviat al Mântuitorului este *pnevmatizat*, devenind luminos și participând astfel la o realitate transcendentă spațiului nostru de trăire. Această „prefacere” este o „pnevmatizare” a trupului lui Hristos, ca efect al lucrării Duhului Sfânt, care îi dă transparență și îl face să iradieze lumină.

Prin *Înviere*, Fiul lui Dumnezeu deschide veșnicia dumnezeiască, prin *asumarea* și *transfigurarea* firii noastre supuse morții, datorită păcatului. Iisus Hristos S-a înviat pe Sine cu puterea Sa dumnezeiască, dăruind mântuire și nemurire tuturor creștinilor care-L urmează întru iubire, pe calea Sfintei Cruci. În acest sens, *Învierea Domnului* înseamnă biruința asupra morții, păcatului și diavolului, și totodată refacerea *ontologică* a naturii omenești. *Învierea* lui Iisus deschide posibilitatea *sfințirii* morții, care devine astfel o *poartă* spre Împărăția lui Dumnezeu.

Învierea Domnului nu a fost o revenire la viață a unui om *mort*, ci a însemnat biruința vieții asupra morții. Această biruință asupra morții este mai presus decât o simplă întoarcere la viață. Ea este *o nouă naștere* care depășește înțelegerea noastră. Mântuitorul nostru a murit cu adevărat pe cruce, dar nu ca un simplu om. Din această cauză, moartea Sa nu a fost spre *stricăciune*, deoarece ea a cuprins în sine lumina învierii. De aceea, Învierea lui Hristos este *începătura* altei vieți, a unei vieți veșnice. Din momentul morții și a învierii Domnului, istoria intră în *perioada eshatologică*, iar întreaga creație începe să se transfigureze în Hristos Cel înviat.

Prin înviere, omul trece dincolo de condiția umilă de ființă redusă doar la instincte biologice, fiind chemat la viață veșnică, ca o depășire a existenței trecătoare și purcedere spre cele eterne și neschimbătoare. De aceea, *Învierea Domnului* este un eveniment care ne eliberează din robia morții și deschide istoria către un alt rost, ce depășește cauzalitatea acestei lumi coruptibile și trecătoare, dându-i un sens nou și absolut: *sensul veșniciei*.

Învierea Mântuitorului are o dimensiune cosmică, pentru că lumina ei pătrunde întreaga creație, pe care o trece *de la moarte la viață*, unind cerul și pământul, și restabilind totodată legătura omului cu Dumnezeu. Mai mult, omul condamnat la neputință și moarte este *restaurat ființial*, calea spre veșnicie fiindu-i redeschisă. Învierea Domnului a însemnat *spiritualizarea* vieții și nu o simplă revenirea la viața biologică. Prin lucrarea harului în lume, trupul omului nu mai este *opac*, ci este *pătruns de spirit*, *înduhovnicit*, ceea ce anticipează starea trupurilor la învierea de obște.

Prin Învierea Sa din morți, Mântuitorul ne descoperă sensul adevărat al existenței noastre și devine *temelia* învierii și vieții veșnice a fiecăruia dintre noi, în măsura în care participăm la viața Lui prin rugăciune, dar mai ales prin Taina Sfintei Împărtășanii, așa cum El Însuși ne-a făgăduit: „Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi” (In. 6, 54). De aceea se poate spune că pe Hristos cel Înviat Îl întâlnim în Sfânta Euharistie și această *întâlnire* lucrează trecerea noastră la viața cea nouă.

Învierea Domnului este un eveniment cu totul deosebit care contrazice istoria dar care are legătură cu aceasta, altfel ar fi fost fără rost. Este un eveniment *istoric și supra-istoric*, în același timp. Prin caracterul ei divin și absolut, Învierea a dat o *finalitate* și un *sens* istoriei, dăruind omului viața și bucuria veșnică.

Învierea lui Hristos este și rămâne o taină de care trebuie să ne apropiem prin credință, deoarece ea nu poate fi înțeleasă în mod rațional. Doar o minte luminată de har poate să accepte taina Învierii Domnului și taina învierii noastre, ca existență după moarte, pe măsură ce omul se maturizează duhovnicește. Învierea este sărbătoarea celei mai mari bucurii, a unei bucurii care ne va însoți pe tot parcursul vieții pe măsura credinței noastre în Hristos cel înviat.

SOLIDARITĂȚI ETNICE ROMÂNEȘTI ÎN VIZIUNEA ISTORICULUI IOAN AUREL POP

Prof. Cetean Daniela, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Cartea istoricului Ioan Aurel Pop, *„Națiunea română medievală. Solidarități etnice românești în secolele XIII-XVI”* a apărut în anul 1998 la Editura Enciclopedică, București și reprezintă un capitol al preocupărilor despre națiunea medievală căruia istoricul i-a dedicat mai multe cărți și articole.

Lucrarea de față înglobează concepția istoricului despre conceptul de națiune, așa cum a evoluat el pe parcursul Evului Mediu și până spre epoca modernă. În explicația preliminară care se află la începutul cărții, autorul prezintă evoluția termenului de națiune din antichitate, de la conceptul de **natio** în sensul de rasă, neam, până în perioada modernă când națiunea presupune o coeziune sporită și o conștiință a existenței membrilor ei pe baza originii, limbii, confesiunii, tradiției, culturii ș.a.

Ioan Aurel Pop prezintă momentele în care românii au acționat în grup ca români în perioada medievală și modul în care din aceste solidarități românești parțiale și locale s-a născut treptat națiunea română. Gestul de mare anvergură care a pregătit trecerea de la solidaritățile locale, instinctive la cea generală și conștientă a fost unirea din 1600. Actul de la 1600 a determinat manifestări de conștiință românească în Transilvania în condițiile în care un român ortodox a venit cu armata și a luat tronul Transilvaniei, fapt ce nu se mai pomenise până la el. Acest act a fost un șoc pentru toți.

Pe parcursul lucrării autorul demonstrează că națiunile medievale s-au născut din conlucrare și confruntare, din conviețuire și din conflicte și dă ca exemplu națiunea română. Cele mai evidente forme de manifestare a sentimentului național s-au produs în dialog și mai ales în confruntare cu „străinul”, cu „celălalt”.

Lucrarea este structurată pe 3 capitole mari referitoare la: Momentul Mihai Viteazul, Antecedentele solidarizării românilor înainte de Mihai Viteazul și Semnificația stăpânirii românilor în Transilvania între trecut și viitor. Fiecare capitol are la rândul său subtitluri expresive pornind de la fragmente din documentele vremii care au fost considerate edificatoare de autor pentru construirea imaginii celorlalți despre români.

În primul capitol autorul trece în revistă o serie de mărturii contemporane ale maghiarilor și sașilor față de români și surprinde modul disprețuitor în care sunt prezentați românii, fapt care dovedește și o oarecare mentalitate a epocii față de aceștia. E important de subliniat că izvoarele maghiare și săsești exprimă punctul de vedere al elitelor transilvănene și acestea sunt determinante și pentru punctul de vedere al majorității. Sentimentele și atitudinile etnice ies la iveală în momente de criză, atât la elitele transilvănene recepte cât și la cele românești. Confruntarea directă și violentă cu străinul, cu celălalt perceput ca inamic a grăbit aceste manifestări naționale, dar nu le-a creat la 1600! Raportându-se la momentul Mihai Viteazul, istoricul identifică modul în care s-a schimbat atitudinea unor cronicari și a elitei din Transilvania față de Mihai Viteazul. De exemplu, la cronicarul maghiar Istvan Szamoskozy, înainte de a intra Mihai Viteazul în Transilvania a fost prezentat ca un adevărat conducător de oști care rezistă în prima linie împotriva turcilor, iar despre români scria că sunt urmașii coloniilor romane din Dacia, iar limba lor era înrudită cu italiana, franceza și spaniola. După intrarea românilor în Transilvania tonul s-a schimbat, Mihai Viteazul era conducătorul unei invazii, domnul, eroul, generalul a devenit „Valahul”, „tâlhar veritabil”, „animal”, „tiran de origine modestă”. Nobilii maghiari erau nemulțumiți de politica dusă de Mihai în Transilvania, sașii sibieni sunt și ei îngrijorați de acțiunea lui Mihai care ar urmări să-i împrăști pe privilegiații și adevărații stăpâni ai țării. Vechea elită este deci nemulțumită de ascensiunea unui român care ar putea conduce țara cu ajutorul altor români, caracterizați drept leneși, murdari, hoți, tâlhari. De astfel aceste calificative sunt foarte frecvente în documentele vremii și autorul le citează frecvent, ele corespunzând unei atitudini pe care o avea elita Transilvaniei față de români.

În focul confruntărilor determinate de acest moment istoric petrecut la 1600 s-a forjat identitatea și alteritatea. Pe fondul acesta Mihai Viteazul a fost pentru nobilime, pentru privilegiați un tiran, un ticălos, un valah murdar, ca și neamul său, iar pentru români a rămas un viteaz, un domn, un mare comandant militar și mai ales o speranță. Confruntarea aceasta cu străinul a stimulat în epocă preocupări pentru cercetarea originilor etnice. Papa Clement al VIII-lea, care urmărea atragerea Țării Românești în Liga Sfântă își instruia solul să amintească românilor că ei sunt de origine latino-italică și că descendenții trebuie să se ridice la înălțimea strămoșilor. Odată cu victoriile lui Mihai Viteazul, cu faima de luptător antiotoman, se înmulțesc mențiunile despre națiunea românilor, despre originea și limba lor, ascendența romană, latinitatea limbii lor. Lumea savantă, elitară europeană folosea aceste argumente. Și vedem cum argumentația este dată de interesul fiecăruia și nu neapărat de niște realități de necontestat!

În capitolul al II-lea, referitor la Antecedentele: solidarizări românești înainte de Mihai Viteazul sunt prezentate mărturiile medievale despre coagularea națiunii române, despre trecerea de la micile solidarități locale la solidaritatea de neam. Deși insistă foarte mult pe documentele medievale care-i prezintă pe români într-un mod standardizat, plin de prejudecăți, totuși autorul

surprinde pe acest fundal actele de solidaritate ale românilor în fața nedreptăților comise de nobilii privilegiați și de regalitatea maghiară. Diplomele regale emise de regele Ludovic de Anjou în 1366 evidențiază pentru epoca respectivă atitudini și clișee colective. Nobilii și românii sunt priviți în bloc, ca două entități precise și opuse, chiar ostile, iar românii sunt calificați drept „făcători de rele” pentru că sunt nesupuși. În condițiile expansiunii și consolidării dominației maghiare în Transilvania, sunt consemnate numeroase acte de solidaritate ale românilor, atât a celor din Transilvania, cât și cu românii de peste munți. Ioan Aurel Pop dă o serie de exemple menționate în documentele vremii despre astfel de solidarități motivate de actele de injustiție făcute de autoritățile maghiare asupra românilor. Oficialitățile maghiare au fost cele care au înregistrat aceste acte de nesupunere ale românilor și de solidarizare a lor pentru salvarea unor confrăți sau pentru aplicarea principiilor dreptului românesc.

Din secolul XIII până la 1541 distincțiile etnice nu sunt atât de radicale, dar românii aveau faima de răzvrățiți, de hoți și tâlhari, de nesupuși. Ei sunt prezentați obsesiv în antiteză cu ceilalți locuitori ai Transilvaniei, însă autorul consideră, că pe baza documentelor vremii au existat și modele de conviețuire între români, sași și români și maghiari. După anul 1541, în cazurile de judecată se face diferența clară între români și maghiari, românii aveau nevoie de mai mulți martori, de mai multe garanții, hotărârile dietale oficializează discriminarea românilor, iar acest fapt a avut consecințe deosebite în planul mentalităților, în care românul este tot mai desconsiderat, mai disprețuit.

Când sunt menționate exemplele de solidarizări românești anterioare lui Mihai Viteazul, autorul insistă pe câteva exemple prin care încearcă să demonstreze că românii au avut o nobilime în toată perioada Regatului maghiar, că aceasta s-a manifestat ca o categorie aparte, dar că a fost diminuată de regalitatea maghiară în mod treptat. Totuși, nobilii români s-au păstrat într-un stat în care puterea nu era românească atâta timp cât virtuțile militare erau indispensabile în efortul antiotoman. Și aici autorul exemplifică cu cariera politică și militară a românului Ioan de Hunedoara. În acest secol aspectul etnic nu era determinant, atâta timp cât cel în cauză era util Regatului maghiar.

Un alt exemplu de solidarizare a românilor anterior domniei lui Mihai Viteazul ține de apărarea vechilor datini și obiceiuri. Românii se simt copleșiți de abuzurile autorităților administrative, de nerespectarea cuvântului dat de autoritățile Regatului și și-au cerut în instanțe drepturile lor locale. Și deși nu au obținut privilegiile colective, în secolul al XV-lea au obținut privilegiile locale. Un alt tip de solidarizare a românilor a fost determinat de expansiunea religioasă a regatului maghiar. Toate măsurile autorităților maghiare de a impune catolicismul s-au lovit de rezistența românilor și de apărarea credinței ortodoxe. În contextul politicii de catolicizare duse de Ludovic I de Anjou, a ieșit la iveală specificul națiunilor medievale care se definesc printre altele și prin credință. Mijloacele forțate prin care au încercat să intervină autoritățile maghiare nu au făcut decât să întărească coeziunea românilor în comunitatea lor și să-i izoleze de catolici, să genereze neîncredere și ură.

Exemplele menționate arată consolidarea solidarității etnice, faptul că apartenența la o națiune nu o dau granițele politice sau conducătorii ci criteriile mai adânci ale unității: limba și religia. În calea uniformizării Regatului maghiar stăteau limba și religia. Dar românii le-au respins pe amândouă. În secolul XV încercarea de convertire a schismaticilor a pierdut din ritm și amploare, dar măsurile de realizare a „unității catolice” nu au încetat niciodată.

În acest capitol autorul fundamentează ideea că solidaritățile locale au existat înainte de 1600 mai ales acolo unde românii erau mai numeroși și mai compacti. Acolo și-au menținut unele instituții și obiceiuri proprii. Și-au păstrat limba, confesiunea, neamul, temeuriile de cultură și civilizație pentru a îndepărta elementele care încercau să le dezbine unitatea și rânduiala. Au rezistat convertirii și presiunilor autorităților maghiare. În alte situații, pentru a nu-și pierde posesiunile și avantajele au acceptat convertirea.

În secolul XVI etnicul rămânea pe plan secund. În contextul Reformei, a prozelitismului s-a accentuat aspectul confesional. În aceea epocă credința devenea o marcă puternică a etniei și diferențele dintre locuitorii Transilvaniei apăreau în plan religios. Sașii și maghiarii erau numiți

Christiani, iar românii Valachi, ca și cum cei din urmă nu ar fi fost creștini, sau nu ar fi fost demni de numele de creștini. Termenii situați la poluri opuse Christiani-Valachi se repetă în mod obsedant în secolul XVI. În termenul de Valachi, autoritățile cuprindeau deopotrivă etnia și confesiunea românilor și exprimau plasarea pe o poziție inferioară a acestora. Totuși, românii reprezentau o masă compactă și au atras atenția autorităților maghiare care au urmărit calvinizarea lor, după ce eșuaseră cu secole în urmă să-i catolicizeze. Pentru autorități era un bun prilej de a rupe unitatea românească și de a întrerupe pentru totdeauna legăturile cu românii de peste munți. Numai că românii au opus rezistență și s-au înverșunat să reziste oricăror presiuni confesionale. S-au închis și mai mult ca măsură de apărare a identității în sistemul lor tradițional de valori. Astfel încât, până pe la 1600 românii și-au menținut vechea identitate etno-confesională reușind chiar să o consolideze. Autorul menționează aici trei motive care au condus la această realitate: numărul majoritar al românilor, sprijinul oferit de domnii români de peste munți și rivalitatea dintre confesiunile recepte. Dacă pentru ultimele două argumente, autorul are dovezi evidente din documentele vremii, asupra primului motiv poate plana o urmă de îndoială întrucât nu se știe exact care era situația demografică a Transilvaniei în secolul XVI!

Solidarități etnice există și la românii extracarpatici și acestea s-au coagulat împotriva străinilor, sau împotriva unor domni care încercau să strice rânduiala și legea ortodoxă Străinii erau priviți cu suspiciune, chiar cu ură, ei au altă țară, alte datini, alte veșminte și alte sărbători. Celălalt, străinul, necunoscutul devine jalonul la care se raportează solidaritatea etnică. Așa se explică neîncrederea în străin, alungarea lui și chiar execuțiile împotriva acestora, toate acestea în numele păstrării unei identități! Străinul era cel de altă credință, dar și de altă limbă, el este altfel în trăsături, veșminte, atitudine. Apar clișee ale unor portrete etnice colective.

Într-o astfel de lume diversă și străină, românii s-au menținut prin limba lor pentru conservarea căreia au luptat, prin etnia, credința și specificul lor național. Această entitate etno-lingvistică și confesională reprezintă națiunea medievală. Autorul subliniază faptul că în secolul XVI în Transilvania conceptul de națiune are două semnificații: unul în sens politico-juridic semnifică grupul privilegiat cu anumită componență etnică - maghiarii, sașii și secuii și cea de-a doua semnificație este cea etică - națiunea ca o comunitate numeroasă, relativ unitară ca origine, limbă, datini, port, credință, confesiune, port, ocupații, teritoriu - iar sub acest aspect românii erau o națiune.

În ultimul capitol al lucrării Ioan Aurel Pop arată ce a însemnat domnia lui Mihai Viteazul din punctul de vedere al consolidării națiunii. Domnia lui Mihai Viteazul, guvernarea sa în Transilvania, au făcut ca națiunea medievală să intre într-o nouă etapă. Nobilimea și stările au înțeles că sub Mihai Viteazul Transilvania, „țară majoritar românească din punct de vedere etnic, fusese pe punctul de a deveni românească și din punct de vedere politic”. Această afirmație a autorului este una relativă și subiectivă. Domnia lui Mihai Viteazul a fost o piatră de hotar pentru autoritățile maghiare doar pentru că era pus în pericol sistemul constituțional tradițional. Pericolul pe care îl reprezenta domnia lui Mihai consta în schimbarea statutului românilor în națiune și aceasta ar fi răsturnat sistemul tradițional. Autorul surprinde cu mare acuratețe reacțiile etnice la domnia lui Mihai în Transilvania, dar și pe cele ale cronisticii medievale. Analizându-le observăm două imagini complet antitetice ale lui Mihai Viteazul. Cronicile maghiare și săsești din secolele XVII-XVIII au preluat punctul de vedere nobiliar și l-au transmis istoriografiei maghiare. Acest punct de vedere era defavorabil, domnia lui Mihai Viteazul provocase distrugerii, a guvernat țara cu români, a pus să se facă acte și documente oficiale în limba română și slavonă, a ctitorit biserici ortodoxe, a periclitat tot edificiul politic ridicat cu trudă în Transilvania.

Cel de-al doilea punct de vedere a fost transmis de cronicile românești care au subliniat meritul acestuia în sprijinirea românilor. Punctul de vedere comun este acela că domnia lui Mihai Viteazul a fost un șoc pentru toți, că a predispus la acțiuni individuale și colective, că a coagulat energii în nume etnic și a fortificat solidaritățile naționale latente. Atunci s-a trecut de la națiunea medievală la națiunea modernă. De aceea, autorul consideră că domnia lui Mihai Viteazul pune capăt Evului Mediu românesc și face trecerea spre epoca modernă timpurie.

Ultima parte a cărții este dedicată unui cuvânt de încheiere, care este o reflecție a autorului asupra adevărului istoric și asupra simbolurilor și miturilor unui popor. Simbolurile și miturile naționale cum sunt daco-românismul, romanitatea, apartenența la creștinătate și ortodoxie, toate acestea au contribuit la conturarea conștiinței naționale. Chiar dacă unele simboluri par perimate, sau au fost denaturate în cursul istoriei, istoricul nu poate renunța la acestea, iar națiunea este unul dintre aceste simboluri. În ceea ce privește adevărul istoric, așa cum susține autorul, acesta există, dar depinde de perspectiva istoricilor, de propria sensibilitate, de timpul în care s-a scris și, istoricul este tributار timpului în care scrie.

Astfel, istoria se scrie și se rescrie mereu și adevărul e conținut de fiecare istorie în parte. Adevărul, fie el adevărul istoric, este prin urmare „relativ și parțial”.

CONSIDERAȚII FINALE

Lucrarea de față ilustrează o credință a autorului referitoare la modul în care s-a constituit și s-a consolidat conștiința națională la români, mai ales la cei din Transilvania. Are o structură logică, este foarte bine organizată, bine documentată, chiar dacă abundă însă în exemple de confruntări inter-etnice și insistă uneori prea mult pe acest aspect. Scrisul istoric este unul captivant, limbajul ales este foarte plăcut, autorul fiind un foarte bun povestitor. Lucrarea pare la un moment dat o înșiruire de conflicte inter-etnice. Se insistă pe exemple minore, care însă întregesc imaginea și percepția pe care o au unii despre ceilalți în Transilvania. Deși lucrarea se intitulează „solidarități etnice românești”, spațiul acordat Țării Românești și Moldovei este foarte restrâns comparativ cu Transilvania, însă acest lucru mi se pare corect deoarece acolo, solidaritatea etnică era evidentă și efectivă. Ideea de ciclicitate este bine reprezentată în lucrare - ea începe cu Mihai Viteazul și se încheie cu semnificația domniei lui pentru încheierea națiunii românești din Transilvania.

Dacă ar fi să rezumăm ideile esențiale ale concepției lui Ioan Aurel Pop asupra națiunii medievale și a solidarităților etnice, acestea ar fi următoarele:

1. solidaritatea generală s-a născut din solidaritățile locale și parțiale care au pregătit terenul pentru nașterea națiunii medievale.
2. solidaritățile au ieșit la iveală în momente de criză și confruntarea directă cu celălalt a grăbit aceste manifestări naționale.
3. în focul confruntărilor s-a constituit identitatea și alteritatea
4. conștiința etnică, lingvistică și confesională a românilor din Transilvania s-a afirmat timpuriu încă din secolul al XIII-lea
5. în națiunile medievale unitatea confesională și lingvistică au preponderență în fața etnicului, pe când în națiunea modernă etnicul este cel care prevalează
6. solidaritățile românești au fost mai puternice în zonele în care românii erau mai numeroși și mai compacti, astfel au reușit să-și conserve mai bine identitatea.
7. constituirea solidarităților etnice în statele românești extracarpatice s-au realizat prin raportarea la străini, care sunt priviți cu suspiciune și neîncredere, și care sunt diferiți prin limbă, port, tradiții, religie.
8. solidaritatea etnică ce stă la baza națiunii române medievale presupune conștiința unității de limbă, religie, origine și obiceiuri ale românilor, realitate consemnată de izvoarele vremii.
9. termenul de națiune în Transilvania este folosit în dublă accepție - națiunea politico – juridică – grupul privilegiat care conduce, și națiunea etnică – comunitatea caracterizată prin origine, limbă, datini, religie, tradiție, teritoriu. Românii nu au reușit să fie o națiune politico-juridică în epoca medievală, dar au fost cu certitudine o națiune etnică.
10. domnia lui Mihai Viteazul a fost punctul final de manifestare a națiunii medievale în Transilvania și a făcut trecerea spre națiunea modernă. Ea a determinat trecerea de la solidaritatea instinctivă la cea efectivă, de la națiunea medievală la cea modernă.

CODUL DEONTOLOGIC AL PROFESIUNII DE EDUCATOR

Prof. Hanciu Ioan Ștefan, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Principii:

1. Angajamentul față de elevi.
2. Angajamentul față de profesiunea didactică.
3. Comportamentul etic față de colegii de profesie.
4. Angajamentul față de comunitatea școlară și socială.

1. Angajamentul față de elevi

Cadrul didactic se străduiește în permanență să ajute elevii cu care lucrează pentru a-și dezvolta potențialul de care dispun, pentru o completă integrare în viața școlară și socială. În acest sens, el este preocupat continuu de a stimula spiritul de investigație al elevilor, de a încuraja achiziția cunoașterii, realizarea înțelegerii și dezvoltarea scopurilor personale pe termen scurt și lung.

În vederea realizării acestor obligații statutare față de elevi, cadrul didactic:

- nu va împiedica elevii în acțiunea independentă privind realizarea învățării și recunoașterea rezultatelor acesteia;
- nu va împiedica elevii să formuleze și să exprime diverse puncte de vedere;
- nu va îndepărta pe elevi de teme sau disciplinele relevante pentru progresul lor;
- nu va împiedica accesul elevilor către diverse programe de studii și nu va face nici o discriminare între aceștia din nici un fel de motiv (rasă, religie, sex, vârstă, etnie, vederi politice, statut social etc.);
- va face tot posibilul pentru a nu leza în vreun fel sănătatea și siguranța elevilor;
- nu va crea situații stânjenitoare sau umilitoare pentru un elev;
- nu se va folosi de poziția și statutul profesional pentru a-și atrage vreun avantaj personal;
- nu va face publice informații cu caracter personal despre elevi decât dacă acestea servesc diverselor scopuri profesionale sau doar atunci când acestea sunt solicitate de instanțele desemnate prin lege.

2. Angajamentul față de profesiunea didactică

Profesiunea didactică este investită de societate cu încredere și responsabilitate privind formarea și dezvoltarea tinerei generații. Știind că, încrederea (sau lipsa de încredere) a membrilor societății în calitatea serviciilor educaționale influențează în mod direct societatea în ansamblul ei, educatorul are datoria de a contribui la ridicarea standardelor profesionale specifice domeniului educațional, la crearea unui climat propice exersării profesiei de profesor, la respectarea valorilor morale agreate de societate la un moment dat.

În vederea realizării acestor obligații statutare față de profesiunea didactică, cadrul didactic:

- nu va face declarații false și nici nu va ascunde date referitoare la competențele și calificările sale, în situația participării la concursuri pentru ocuparea unor funcții sau a unor posturi didactice;
- nu va contribui la intrarea în domeniul educațional a vreunei persoane despre care știe că nu are calificările și calitățile necesare practicării acestei profesii;
- nu va face vreo declarație falsă privind calificările vreunui candidat pentru diverse poziții profesionale;
- nu va accepta atenții, cadouri sau favoruri care ar putea influența deciziile sale profesionale sau acțiunile specifice pe care le desfășoară în context școlar;
- va manifesta sinceritate în toate chestiunile legate de profesia didactică.

3. Comportamentul etic față de colegii de profesie

În realizarea relațiilor etice cu ceilalți colegi, cadrul didactic îi tratează în mod corect și echitabil pe toți membrii profesiei didactice.

În acest sens:

- nu va face publice date despre colegi dacă acestea nu fac obiectul diverselor scopuri profesionale sau dacă acestea nu sunt solicitate de către instituțiile autorizate prin lege în acest sens;
- nu va face, în mod intenționat, declarații false despre vreun coleg sau despre sistemul școlar;
- nu va afecta libertatea de alegere și de manifestare a colegilor săi și va acționa pentru a stopa intervenția acelor forțe ce obligă educatorii să suporte acțiuni și ideologii ce încalcă integritatea profesională individuală;
- nu va discrimina din nici un punct de vedere (rasă, religie, sex, vârstă, etnie, vederi politice, statut social etc.) vreun coleg.

4. *Angajamentul față de comunitatea școlară și socială*

În contextul actual al conviețuirii noastre, educatorii școlari sunt răspunzători de modul în care unitățile școlare de învățământ se conectează la nevoile de dezvoltare a comunităților școlare și sociale.

În vederea realizării acestor obligații statutare, cadrul didactic:

- are responsabilitatea asigurării și îmbunătățirii oportunităților educaționale egale pentru toți; recunoaște și acceptă desemnarea unor persoane autorizate care să interpreteze politicile educaționale oficiale;
- recunoaște și respectă dreptul și responsabilitatea membrilor comunităților școlare de a participa la comentarea/ interpretarea, corectarea și adoptarea politicilor educaționale;
- evaluează, prin intermediul procedurilor profesionale potrivite, condițiile de realizare a activităților educaționale din interiorul instituției, face cunoscute deficiențele majore și acționează pentru rezolvarea situațiilor respective;
- își asumă responsabilități politice și cetățenești, dar se ferește să utilizeze poziția sa profesională pentru a promova candidați politici sau activități partizane;
- își ia măsuri de precauție necesare pentru a face distincție între punctele de vedere personale și cele ale instituțiilor educaționale și/ sau politice la care este afiliat;
- nu va distorsiona și/ sau nu va interpreta necorespunzător - în public sau prin intermediari - fapte din domeniul educațional;
- nu va folosi poziția ocupată la nivel instituțional pentru a obține câștiguri sau avantaje personale;
- nu va oferi cadouri sau favoruri pentru a obține avantaje personale speciale.

BIBLIOGRAFIE

1. Bârzea, C., (1995), *Arta și știința educației*, București, E.D.P.
2. Cucos, C., (2002), *Pedagogie*, Ed. a II-a revăzută și adăugită, Iași, Editura Polirom.
3. Hancheș, L., Mariș A., 2004, *Demersuri ale proiectării educaționale*, Timișoara, Ed. Eurostampa
4. Văideanu, G., (1998), *Educația la frontiera dintre milenii*, București, Editura Politică
5. Voiculescu, E., (2001), *Factorii subiectivi ai evaluării școlare. Cunoaștere și control*, București, Editura Aramis
6. Voiculescu, E., 2005, *Manual de pedagogie contemporană, partea a-II a*, Cluj-Napoca, Ed. Risoprint
7. Voiculescu, F., 2005, *Manual de pedagogie contemporană, partea a-I a*, Cluj-Napoca, Ed. Risoprint

INCLUZIUNEA DIGITALĂ E O REALITATE!

Prof. Humeniuc Ramona, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Uniunea Europeană pune un foarte mare accent pe îmbunătățirea educației prin adoptarea unor metode și tehnologii moderne, ca și prin colaborarea între instituții. **Telecentre-Europe** reprezintă o rețea de organizații care luptă pentru incluziunea digitală la nivel european fiind susținătoare și promotoare a competențelor digitale ca abilități esențiale de viață pentru comunitatea

europeană, în scopul de a stimula capacitatea de inserție profesională pe piața muncii, competitivitatea și creșterea economică în Europa.

40% dintre angajatorii europeni raportează că nu pot găsi oameni cu abilități inovatoare, în timp ce peste 40% din forța de muncă nu dispune de abilitățile digitale de bază. Consiliul Europei consideră că, prin promovarea ICT –ului (TIC - Tehnologia Informației și a Comunicațiilor) în rândul maselor, se vor prefigura schimbări pozitive nu doar de ordin tehnologic, ci și în sfera comunicării și interacțiunii între oameni, companii, conducând la structuri economice și sociale noi.

Telecentre-Europe, prin proiectele sale de parteneriat, contribuie cu succes, la implementarea de noi competențe digitale derulând acțiuni în scopul de a ajuta adulții cu calificare redusă să dobândească un nivel minim de „alfabetizare digitală” și mai mult, de a trece acest prag pentru a obține o calificare secundară superioară. Membrii sunt instituții care reprezintă educația non-formală și organizații din întreaga Europă, ei lucrează cu tinerii și cu adulții pentru ca aceștia să-și îmbunătățească abilitățile digitale, având capacitatea de a promova și implementa parteneriate pentru instruire, proiecte de colaborare, ateliere de dezvoltare profesională, facilitând diseminarea practicilor inovative și schimbul de experiență între instituții.

Proiectul „Uniting Europe through digital empowerment - Unite IT”/ „Unificarea Europei prin responsabilizarea digitală”, are ca partener principal Telecentre-Europe. Fiind membru al comunității Unite-IT (<http://www.unite-it.eu/>) și ca dezvoltator al bazei de date cu proiecte de incluziune digitală - finalistă la categoria “Education and training” (Educație și Instruire), am fost invitată să particip, în anul școlar 2015-2016 la Conferința internațională “TEAC 2015: Digitally Empowered Europeans” care s-a desfășurat în perioada 24-25 septembrie 2015, la Belgrad, în Serbia.

TEAC 2015 a oferit participanților diverse moduri de a explora abilitățile digitale: cinci ateliere simultane au adus în discuție o serie de teme de interes precum educația și formarea competențelor digitale, incluziunea digitală a grupurilor vulnerabile, inovarea socială digitală, relația dintre TIC și capacitatea de inserție profesională a tinerilor, importanța echilibrului de gen în domeniile TIC și STEM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Matematică). Formatul atelierelor s-a dovedit a fi unul de succes, fiecare atelier având un moderator dedicat subiectului, invitați de onoare și reporteri media care au publicat în timp real pe Twitter cheile discuțiilor. Abordarea temelor a fost una interactivă, participanții au contribuit cu know-how și au luat contact cu profesioniști în domeniu (Miniștri ai Educației, reprezentanți Microsoft, CISCO, etc.). Workshop-ul „Education and training” a avut ca temă principală problema de validare a competențelor digitale dobândite, certificarea acestor competențe la nivel internațional și discutarea soluției DIGCOMP (European Commission’s Digital Competence Framework) care ar putea fi o referință cadru posibilă. Concluzia la care s-a ajuns în urma discuțiilor a fost aceea că, competențele digitale trebuie să fie recunoscute ca fiind competențe de bază la fel ca și cele pentru citire și scriere.

Atelier TEAC15-Education and Training Conferința TEAC15

Un juriu format din specialiști și membrii Unite-IT au evaluat 42 de proiecte de bune practici și 18 resurse educaționale din toată Europa, pe baza unor criterii cum ar fi inovația,

utilitatea și relevanța pentru comunitate a acestora. Patru organizații, grupate în patru categorii au fost desemnate câștigătoare: la categoria „Education and training” la care am participat, reprezentând instituția Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, a fost desemnată câștigătoare instituția educațională Tieto Latvia LTD, Latvia cu proiectul “GUDRINIEKS (Wise one) - aplicație de telefonie mobilă”, un instrument educațional gratuit destinată elevilor preșcolari și din ciclul primar, care să-i ajute pe elevi să înțeleagă matematica și să-și consolideze abilitățile deprinse la școală.

În anul școlar 2016-2017, TEAC16-următoarea conferință pe probleme digitale organizată de Telecentre-Europe va avea loc în Ghent, Belgia, în perioada 6-8 octombrie 2016, tema principală fiind “*Digital skills for future work*” („Competențele digitale în viitor”).

TEAC15-Digitally Empowered Europeans (Conferința TEAC), Belgrad, Serbia

Get Online Week - pe scurt GOW - este o campanie anuală de incluziune digitală inițiată la nivel European de către organizația *Telecentre-Europe*. Hai pe Net! Este versiunea localizată în România a campaniei Europene Get Online Week și este implementată de Fundația EOS în parteneriat cu telecentre, biblioteci publice, școli, Puncte de Acces Public la Informație (PAPI) și alte organizații și instituții dedicate alfabetizării digitale în România. Ediția **Hai pe Net 2016**, derulată și la Telecentrul Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia, a susținut în acest an realizarea următoarelor obiective și activități: *promovarea accesibilității web, promovarea TIC pentru angajabilitatea tinerilor și primul click - alfabetizarea digitală a celor care nu au folosit niciodată calculatorul*. Experiența țărilor participante în campanie a fost captată printr-o serie de articole, fotografii, interviuri și materiale video disponibile pe www.unite-it.eu. - platforma care găzduiește campania la nivel european. În campanie, elevii claselor a X-a, au ajutat persoanele șomere din comunitate să se pregătească mai bine digital pentru piața muncii în cadrul activității „Campania pentru seniori - În căutarea unui loc de muncă”. Tinerii de liceu care se pregătesc pentru o carieră și întâmpină dificultăți în realizarea unui CV potrivit și scris pe limbajul angajatorilor au folosit aplicația <http://yourock.jobs.ro> pentru a-și descoperi abilitățile și competențele de care nu erau conștienți, dar care pot contribui semnificativ la definirea unui CV. Pentru prima dată, campania a inclus “*promovarea accesibilității web*”- pentru a conștientiza opinia publică și tinerii referitor la nevoile de accesibilitate web în rândul persoanelor cu deficiențe de vedere (au fost puse la dispoziția elevilor materiale video pentru a afla cum navighează nevăzătorii pe internet cu

ajutorul sintezelor vocale). De asemenea, elevii claselor X-XII , în săptămâna 14-20 martie 2016 și-au putut evalua competențele digitale folosind aplicația Skillage dedicată tinerilor www.skillage.eu .

Primul click-alfabetizare digitală Evaluarea competențelor digitale

Așadar **incluziunea digitală e o realitate!** Am demonstrat-o în acest material exemplificând doar două proiecte care o promovează: Unite-IT și GOW, ambele coordonate de Telecentre-Europe, promoatoare a facilita integrarea profesională, a îmbunătății calitatea și accesul la educație și nu în ultimul rând a sprijinii inovația.

Webografie:

1. <http://www.eos.ro>
2. <http://www.unite-it.eu/>
3. <https://teannualconference.info/>
4. <http://www.telecentre-europe.org/>
5. <http://www.google.ro>

CARTEA, CĂLĂUZĂ SPRE TRECUT, PREZENT ȘI VIITOR - PARTENERIAT EDUCAȚIONAL

Prof. Lațiu Camelia, Prof. Lațiu Ioan

MOTTO: „Copilul se naște curios de lume și nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire, îl încântă (...); ca să fie opere de artă, scrierile pentru copii și tineret trebuie să intereseze și pe oamenii maturi și instruiți. A ieși din lecturi cu stimă sporită pentru om acesta este secretul marilor literaturi pentru tineret.”

George Călinescu

Literatura, ca artă a cuvântului, oferă copilului de vârstă preșcolară un întreg univers de gândire, reflecție, cunoaștere și trăire. Nu există lume mai frumoasă și mai fascinantă decât lumea creată de cărțile ce înfrumusețează copilăria.

Adevărate comori se pot descoperi deschizând o carte. Fantezia cunoașterii, resimțită de la fragede vârste, se conturează treptat, pe măsură ce copilul dobândește noi și noi experiențe de învățare, le transfigurează în comportamente de înaltă ținută morală și estetică.

Ca și cadre didactice, cu părere de rău trebuie să recunoaștem că sunt din ce în ce mai solid argumentate afirmațiile de genul „tinerii de azi nu mai citesc nimic”, atâta timp cât mulți dintre ei

alocă cea mai mare parte a timpului liber altor preocupări. Fără a afirma că aceste preocupări sunt inutile, consider că pot deveni dăunătoare atunci când ele se substituie total actului și plăcerii de a citi.

Așadar, consider că este de datoria școlii de a găsi strategia adecvată și puntea de comunicare prin care să cultive la elevi acea dragoste pentru lectură, acel interes de a deschide o carte pentru a afla multe răspunsuri la întrebări ce stimulează învățarea.

Cine se întreabă mereu este bine poziționat pe drumul învățării. Cine se întreabă înseamnă că nu este deplin mulțumit de ceea ce știe și caută să vadă lucrurile și altfel. Cine este impresionat de ceea ce află demonstrează cât se poate de clar că nu rămâne pasiv față de cunoaștere, că vrea să meargă mai departe. Cunoașterea veritabilă este reflexivă; este, nu o țintă, ci un parcurs, nu o achiziție, ci o năzuință, nu o proprietate individuală, ci un bun care trebuie dat mai departe. În acest context, nesubjugate de obișnuință, neîncătușate de reguli, dar ancorate într-un respect pentru narativ, ca dar universal care trebuie împărtășit celorlalți și care permite gândirea despre posibil, alături de actual, ne propunem să nu ne oprim în a convinge că *universul copilăriei* poate fi dominat de jucăria numită *Carte*.

După cum observa marele scriitor Tudor Arghezi, „*O jucărie precum este cuvântul, mai pe măsura spiritului copilăriei, inventiv, dinamic și scormonitor nici că se poate afla*”. *Nimeni nu poate vorbi copiilor așa cum le vorbesc paginile tipărite despre natură, istorie, societate.*”

În acest context am desfășurat la nivel local un proiect cu același titlu în care au fost implicați preșcolari și elevi din clasele 0 și până la clasele liceale.

Parteneriatul a fost realizat împreună cu elevii Centrului de zi **Familia 2004**, Școala Generală **I.Pop Reteganul** Sîncel, Centrul de Plasament Blaj, Biblioteca Municipală **Școala Ardeleană** Blaj.

Scopul parteneriatului a fost stimularea interesului de a descoperi tainele cărților de către elevi și conștientizarea de către aceștia a importanței pe care o are cartea în pregătirea pentru activitatea școlară, cultivarea dragostei pentru lectură, în vederea dezvoltării și activizării vocabularului și a dezvoltării deprinderilor de muncă intelectuală. Din punct de vedere al obiectivelor specifice, echipa de proiect a urmărit:

- a) Dezvoltarea creativității și expresivității limbajului oral;
- b) Dezvoltarea dragostei copilului pentru creația literară destinată lui;
- c) Dezvoltarea abilităților de utilizare a cărților în vederea pregătirii pentru activitatea școlară;
- d) Dezvoltarea capacității de a transmite mesaje simple;
- e) Dezvoltarea deprinderilor de investigare a lumii înconjurătoare prin carte;
- f) Stimularea interesului pentru lectură;
- g) Îmbunătățirea comunicării orale și stimularea interesului pentru citit-scris;
- h) Cunoașterea instituțiilor care se ocupă cu editarea cărților și cu difuzarea acestora;
- i) Îmbogățirea și activizarea vocabularului, dezvoltarea capacității de exprimare;
- j) Stimularea imaginației creative;
- k) Formarea deprinderii de a gândi și a se exprima realizând conexiuni interdisciplinare;
- l) Lărgirea orizontului imaginativ și îmbogățirea volumului de cunoștințe;

Împărtășirea experiențelor personale, a sentimentelor și emoțiilor artistice. **Activități propuse:** activități didactice din cadrul domeniilor experiențiale: Știința, Limbă și comunicare, Estetic și creativ, Om și societate;

- activități libere: - vizionare de filme, jocuri de rol, dramatizări

Metode / mijloace de realizare: - metode clasice și moderne, metode interactive de grup, întâlniri de grup, jocuri de rol, concursuri, șezători, expoziții, vizită la școlile partenere.

Modalități de evaluare: - expoziții de artă, programe artistice, dramatizări, recitaluri de poezii, șezători, portofolii, fotografii.

RESURSE :

Umane : preșcolari, școlari, cadre didactice, părinți , specialiști din diverse domenii

Materiale:

Cărți cu povești, imagini cu aspecte și personaje din povești, cărți care prezintă aspecte din diverse medii de viață, atlase botanice și geografice ;

Materiale specifice educației plastice ;

Rezultate așteptate :

- Stimularea și educarea interesului și dragostei copiilor pentru a citi/ a asculta povești, poezii, etc.;
- Pregătirea copiilor pentru activitatea de citit-scriș din școală;
- Creșterea numărului de copii care să iubească cartea și să o folosească cât mai des pentru tot ce înseamnă dezvoltare intelectuală și pregătire pentru viață
- Realizarea unor expoziții cu lucrări realizate de grupul țintă;
- Implicarea activă a cadrelor didactice și a copiilor în activitățile desfășurate în cadrul proiectului;
- Stimularea potențialului artistic-creativ al copiilor și dezvoltarea relațiilor de colaborare și împărtășirea experienței pozitive între cadre didactice și între colectivele de copii pe care îi îndrumă .

Modalități de monitorizare și de evaluare a proiectului:- discuții de grup, expoziție de artă plastică, observarea directă

Impactul proiectului asupra :

- **grupului țintă** (generarea unor schimbări specifice);
- **școlii ca organizație** (creșterea calității serviciilor educaționale, extinderea parteneriatelor, creșterea prestigiului în comunitate);
- **partenerilor din proiect** (dobândirea unor informații și abilități);
- **părinților copiilor** care vor înțelege rolul și importanța lecturii;
- **unităților de învățământ** (diseminarea bunelor practici identificate prin proiect).

Bibliografie

- Alois Gherguț, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale , Ed.Polirom , Iași , 2006
- Adina Băran-Pescaru, Parteneriat în educație, Ed. Aramis Print, București, 2004, cap. 2.
- Nicolae Postăvaru, Management proiectelor, Editura Matrixrom, București 2006

STRATEGII DE EVALUARE

Prof. Pașca Adriana, Școala Gimnazială „Vasile Goldiș” Alba Iulia

Prin evaluare se înțelege „culegerea, valorificarea, aprecierea și interpretarea informațiilor rezultate din procesul de învățare: măsurile pedagogice, proiectele curriculare care rezultă din aceste activități”.

În cadrul procesului de învățământ evaluarea îndeplinește o serie de funcții, clasificate după trei criterii generale:

A. În funcție de secvența de învățare:

- a. verificarea sau identificarea achizițiilor școlare;
- b. perfecționarea și regularizarea căilor de formare a indivizilor;
- c. sancționarea sau recunoașterea socială a schimbărilor operate asupra indivizilor aflați în formare.

B. În funcție de nivelul clasei:

- a. asigurarea unui progres armonios și continuu în dezvoltarea elevului, prin stabilirea celor mai bune căi de comunicare a cunoștințelor și deprinderilor;
- b. informarea elevilor și părinților asupra stadiului formării și a progreselor actuale sau posibile;
- c. stabilirea unei ierarhii în funcție de rezultate.

C. În funcție de obiectivele specifice:

- a. de constatare, dacă o activitate s-a derulat, o cunoștință a fost asimilată, o deprindere a fost achiziționată;
- b. de informare privind stadiul și evoluția pregătirii școlare;
- c. de diagnosticare a cauzelor care au condus la o slabă pregătire și la o eficiență scăzută a acțiunilor școlare;
- d. de pronosticare a nevoilor și a disponibilităților viitoare ale elevilor sau ale instituțiilor de învățământ;
- e. de decizie asupra poziției sau integrării unui elev într-o ierarhie, într-o formă sau într-un nivel al pregătirii sale;
- f. pedagogică, în perspectiva elevului și în perspectiva profesorului.

Există două tipuri fundamentale de evaluare:

1. **Evaluare sumativă (cumulativă)** se realizează la sfârșitul unei etape de învățare

Avantaje: oferă informații despre întreg procesul de învățământ

Dezavantaje: nu permite eliminarea unor eventuale lacune, nu permite modificarea stilului de învățare, determină apariția stresului.

2. **Evaluarea formativă (continuă)** însoțește procesul instructiv educativ, contribuind la optimizarea lui.

Avantaje: asigurarea feed-back-ului atât pentru elev cât și pentru profesor.

Dezavantaje: gradul de subiectivitate al evaluatorului.

Metode de evaluare:

Metode tradiționale de evaluare:

- Probe orale
- Probe scrise
- Probe practice
- Exercițiul
- Lucrările practice
- Simulările
- Experimentul

Metode alternative de evaluare:

- Portofoliu
- Proiectul
- Investigația
- Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor
- Fișe de evaluare
- Scara de clasificare
- Autoevaluarea

Tipuri de itemi:*Itemi obiectivi:*

- cu alegere duală;
- cu alegere multiplă;
- de tip pereche;

Itemi semiobiectivi:

- cu răspuns scurt;
- de completare
- întrebări structurale

Itemi subiectivi:

- rezolvarea de probleme;
- eseul

La final trebuie să subliniem faptul că activitatea de evaluare, luată individual nu este un proces coerent, omogen sau consensual. Aici intervine însă rolul profesorului – a unui profesor formator, în primul rând, și evaluator, în al doilea rând – acela de a alege metodele de evaluare adecvate fiecărei situații didactice și de a face tot posibilul pentru a crea un sistem de evaluare coerent, omogen și consensual. Pare un demers dificil, dar nu imposibil, demers în cadrul căruia aplicațiile practice ale evaluării pot fi un sprijin deosebit de util.

Bibliografie:

- Cucoș, C., „Pedagogie”, Editura Polirom, Iași 1996
- Nicola, I., „Pedagogie școlară”, Editura Didactică și Pedagogică, București 1980
- Schaub, H., & Zenke, K. G. „Dicționar de pedagogie”, Editura Polirom, Iași 2001

STRATEGII ALTERNATIVE DE EVALUARE

Prof. Avrămuț Silvana, Școala Gimnazială „Axente Sever” Mănărade-Blaj

Albert Einstein afirma: Nu tot ceea ce poate fi măsurat contează și nu tot ceea ce contează poate fi măsurat.

În cadrul orelor de română elevii dezvoltă competența de a citi, a procesa și interpreta un text, de a produce discurs oral sau scris corect și inteligent, de a asculta atent și a extrage informații, de a identifica tonul sau atitudinea autorului unui text, etc; competențe care vor fi folosite și la toate celelalte materii școlare, mai târziu în universități și apoi în societate.

Există materii axate pe competențe și materii axate pe cunoștințe (geografia, biologia, istoria). Dan Ungureanu spunea că educația axată numai pe competențe naște monștrii, fiindcă a ști cine a pictat-o pe Gioconda este o cunoștință și nu o competență. Adevărul este undeva la mijloc deoarece raportul față de informație s-a schimbat. Ea este doar la un click distanță. Profesorul nu mai este sursa de informație, tot ceea ce spune el se regăsește instantaneu pe smart-phonul fiecărui elev. Fiind așa de ușor de obținut, informația și-a pierdut din importanță. Care este atunci rolul

profesorului? Nimic mai simplu de răspuns. Rolul său este să explice cum și în ce scop poate informația fi folosită, să găsească conexiuni cu experiența de viață a elevilor, indicând acele zone ale realității în care informația se poate dovedi valoroasă.

Cunoștințele sunt ușor de evaluat, probleme apar în evaluarea competențelor și privirea evaluării din perspectivă modernă. Din această perspectivă, evaluarea nu presupune măsurarea unui produs finit ci este mai degrabă un proces prin care se descriu competențele și cunoștințele elevilor și se emit judecăți de valoare pe baza unor criterii precise. Ea devine o îmbinare între cunoștințe, abilități, atitudini cu experiența de viață a elevilor ca rezultat al învățării.

Din această cauză se impune, din când în când, folosirea unor modalități alternative de evaluare. Acestea sunt: autoevaluarea, interevaluarea, în special în producerea mesajului scris sau oral; dar și portofoliul, interviul, proiectul, expoziția, jurnalul.

Autoevaluarea îi ajută pe elevi să reflecteze asupra propriei lor activități, să câștige autonomie și independență în învățare. Interevaluarea le va dezvolta simțul critic, dar le va întări și sentimentul de apartenență la o echipă. În autoevaluare profesorul le poate oferi câteva instrumente care să vină în sprijinul elevilor, cum ar fi:

- Grilele de evaluare a producțiilor scrise sau orale
- Revizuirea producțiilor scrise în perechi sau grup
- Jurnale de lectură în care notează propriile operații făcute în timpul citirii.

Iată un exemplu. Se cere elevilor să redacteze o compunere de 150-250 de cuvinte în care să demonstreze că poezia ÎN VIE de ION PILLAT aparține genului liric. Profesorul poate veni în ajutorul autoevaluării sau interevaluării acestei cerințe oferindu-le elevilor următorul chestionar. Acesta vizează 4 dimensiuni fundamentale:

1. Organizarea textului

- În textul tău se poate identifica o idee centrală în jurul căreia se organizează informația?
- Este începutul adecvat, se poate vorbi despre o introducere?
- Textul conține un corp (cuprins) consistent sau ne spune la revedere imediat ce ne-a spus bună ziua?
- Textul se încheie sub forma unei concluzii?
- Sunt paragrafele bine determinate?

2. Calitatea conținutului (ideilor)

- Ideea principală este sprijinită de argumente adecvate?
- Informația abstractă este susținută de suficiente exemple?
- Există un punct de vedere al autorului?
- Este textul adecvat receptorului vizat?
- Demonstrează textul cu adevărat ceva?

3. Utilizarea limbii

- Sunt enunțurile clare și ușor de citit?
- Cuvintele sunt utilizate corect?
- Se simte prezența cuiva în spatele cuvintelor?
- Este limbajul suficient de succint în raport cu scopul și receptorul textului?

4. Ortografie ortoepie

- Există greșeli gramaticale?
- Este textul ordonat și ușor de urmărit?

BIBLIOGRAFIE

Blândul, V.C., 2007, Demersuri teoretice și practice în evaluarea progresului școlar, vol. I, II, Oradea, Editura Universității din Oradea.
Bocoș, Mușata & Jucan, Dana, 2007, Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Pitești, Editura Paralela 45.
Cucoș, Constantin, 2008, Teoria și metodologia evaluării, Iași, Editura Polirom.

TESTUL SOCIOMETRIC ȘI SOCIOMATRICEA- METODĂ DE CUNOAȘTERE A COPIILOR PREȘCOLARI

*Prof. învă. preșcolar Coman Maria Floare, prof. învă. preșcolar Teoc Georgiana
Grădinița cu P.P. Scufița Roșie, Alba Iulia*

Cunoașterea grupului de copii reprezintă o premiză necesară pentru intervenția în structura și dinamica grupului.

Grupa de copii preșcolari face parte din categoria grupurilor informale pentru că :

- dezvoltă unele norme de comportament admisibil;
- dezvoltă spontan relații de simpatie și solidaritate;
- consolidează unele norme prin alegerea unui lider de către membrii grupului ;
- acțiunile sunt bogate și se bazează pe spontaneitate și puncte de vedere comune;
- grupul devine agent al schimbării sociale în ansamblul colectivității;

Pentru cunoașterea grupei de 3-4 ani, am utilizat ca metodă de cunoaștere **testul sociometric** iar ca instrument de centralizare a datelor am folosit **sociomatricea**.

TESTUL SOCIOMETRIC

Testul sociometric încearcă să realizeze „măsurarea”relațiilor interpersonale afectiv-simpatetice dintre copii și stabilirea rolului lor în dinamica și evoluția grupului.

Relațiile afectiv-simpatetice dintre copii sunt mult mai importante decât s-ar părea la prima vedere. Ele acționează ca un catalizator, ca un factor ce dinamizează permanent comportamentul copiilor introducând direcții diverse și uneori imprevizibile de evoluție a acestuia.

În faza aplicării testului sociometric se atrage atenția copiilor asupra următoarelor aspecte

- să răspundă exact la întrebare;
- să răspundă prin nominalizări;
- să aibă în vedere toți copiii din grupă chiar dacă vreunul din ei nu este prezent în momentul aplicării testului;
- să fie sinceri în răspunsuri;

Testul sociometric aplicat copiilor din grupa mică conține următoarele întrebări:

Dacă ai aduce la grădiniță jucăria ta preferată de acasă, pe cine ai lăsa să se joace cu ea?

Pe cine nu ai lăsa să se joace cu ea?

Cu cine îți place cel mai mult să te joci?

Cu cine nu îți place să te joci?

După ce am avut toate răspunsurile copiilor am întocmit sociomatricea. Ea are forma unui tabel cu dublă intrare, în care se trec toți copiii din grupă care au fost investigați, cu alegerile și respingerile emise și primite de fiecare. Pe orizontală, în dreptul fiecărui copil figurează alegerile sau respingerile făcute, iar pe verticală alegerile și respingerile primite de fiecare copil de la toți ceilalți copii din grupă. Însurarea datelor de pe orizontală indică gradul de expansivitate afectivă a fiecărui copil iar de pe verticală-locul ocupat de copil în cadrul grupei, deci statutul său sociometric.

	B.A.	BV	BA	BD	CR	DL	DR	FE	FM	FA	GA	GM	HI	IA	MI	NV	PA	SM	SA	
B.A.				A			A							R						2
BV	A	A			A					R		A			A				A	6
BA			A							R				A						2
BD			A			A		A	R		A						R			4
CR	A				A							A								3
DL		A			A			R						A		R			A	4
DR				A						A					A					3
FE					A			A					R		A					3
FM			A									R					A			2

FA		A				R		A		A					A					4
GA							A							A	R	A				3
GM	A				R							A								2
HI							A									R	A			2
IA				A			A		A							R				3
MI		A					A					A	A	A		R			A	6
NV						A		A		R					A					3
PA					A						A	R			A			A		4
SM				R											A					1
SA	A	A						A	R			A			A		R			5

4 5 3 3 5 2 5 5 1 2 2 5 1 4 8 1 2 1 3

Gradul de expansivitate afectivă a fiecărui copil din grupe este :

BV-6; MI-6; SA-5; BD-4; DL-4; FA-4; PA-4; CR-3; DR-3; FE-3; GA-3; IA-3; NV-3; BA-2; BA-2; FM-2; GM-2; HI-2; SM-1;

Statutul sociometric al fiecărui copil este:

MI-8; BV-5; CR-5; DR-5; FE-5; GM-5; BA-4; IA-4; BA-3; BD-3; SA-3, DL-2; FA-2; GA-2; PA-2; FM-1; HI-1; NV-1; SM-1;

Raporturile dintre copii în cadrul grupei reprezintă un sistem complex și relativ stabil de relații afective care își găsesc reflectarea în: comunicarea și activitatea comună, legăturile interpersonale dintre copii și în trăirile lor cu caracter selectiv.

Aceste relații personale pot fi de simpatie, antipatie sau indiferență, cu diferențe de intensitate. În același timp, diferitele calități ale colegilor se apreciază de preșcolar în funcție de modul lor de manifestare, de particularitățile, capacității lor de orientare, precum și după etalonul evaluativ după care se conduce fiecare preșcolar.

Statornicirea unui climat socio-afectiv propice dezvoltării armonioase a copiilor în cadrul grupei depinde de trăsăturile și volumul relațiilor interpersonale dintre aceștia. Pe acest fond se grefează și se pot explica fenomenele pozitive și negative ce vizează grupa în ansamblu și fiecare copil în parte.

La vârsta preșcolară componenta emoțională a comunicării joacă un rol esențial în stabilirea relațiilor interpersonale. În același timp trebuie avut în vedere că, alături de relațiile cu valențe pozitive apar și unele negative care pot duce la izolarea unor copii de colectivul grupei. Starea de spirit negativă a copilului legată de perturbarea raporturilor personale conduce adesea la neîncrederea în sine, în cei din jur, culminând cu stări de agresivitate.

Deosebit de complexă este și natura cauzelor, greutăților care fac ca unii copii să se găsească într-o stare conflictuală permanentă. Deși atât de diferite la prima vedere, aceste manifestări pot avea la bază cauze comune:

- necunoașterea unor modalități de lucru care să le permită realizarea în timp și în condiții foarte bune a rolurilor în joc sau a sarcinilor încredințate;

- imposibilitatea reglării conduitei, datorită unui exces de vioiciune;

- trebuințe, interese personale nesatisfăcute;

- insuficienta dezvoltare a trebuinței de comunicare interpersonală;

- dezvoltarea insuficientă a capacității de a stabili relații cu ceilalți copii;

O analiză atentă a acestor cauze relevă faptul că ele sunt de două tipuri:

- operaționale-cele care sunt legate de insuficienta dezvoltare a laturii executorii a activității

- motivaționale-cele ce stau la baza orientării negative, individualiste, egoiste a conduitei.

Avantajele metodei

- stabilește locul fiecărui copil în cadrul grupului;

- identifică potențialii lideri al grupului;

- identifică copiii respinși de grup și ajută educatoarea în identificarea cauzelor;

- ajută educatoarea în medierea conflictelor și integrarea copiilor care întâmpină greutăți în relaționare;

BIBLIOGRAFIE

Dragomir, M. – „Managementul activității didactice-eficiență și calitate”, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002;
Iucu, R., – „Managementul și gestionarea clasei de elevi”, Ed. Polirom, Iași, 2000;
Vrăjmaș, T., „Școala și educația pentru toți”, Ed. Miniped, București, 2004;
Revista Învățământul Preșcolar, Nr.1-2007.

SĂPTĂMÂNA „ALTFEL” – BUCURII ȘI ÎMPLINIRI

Prof. Mihai Maria, prof. Muntean Simona – Șc. Gim. „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă

Săptămâna „Altfel” a fost pentru elevii Școlii Gimnaziale „Ștefan cel Mare” Cetatea de Baltă care fac parte din proiectul „Școală pentru toți” susținut de Caritas Mitropolitan Blaj, una rodnică și plină de activități diversificate, însă merită cunoscută una cu totul „altfel”, cu o mare încărcătură emoțională.

Fiind în Postul Paștelui și totodată în Anul Milostivirii Divine, ne-am gândit să facem o mică bucurie persoanelor vârstnice aflate sub îngrijirea Caritasului.

Astfel, într-o atmosferă de sărbătoare, copiii îndrumați de doamnele învățătoare Mihai Maria și Muntean Simona, au adus o rază de bucurie în sufletul acestora. Au recitat poezii despre Paște, am înroșit ouă împreună și am pregătit o masă tradițională, încărcată cu fel și fel de bucate.

Alături de noi, au participat: d-na director prof. Goga Pompilia, părintele paroh Ivan Sorin, viceprimarul comunei Comandaru Constantin și echipa centrului de îngrijire la domiciliu Cetatea de Baltă.

Părintele Ivan Sorin a vorbit despre marea sărbătoare a Învierii Domnului, subliniind faptul că cel care crede în Dumnezeu nu este niciodată singur și acest lucru ne dovedește chiar și activitatea acesta, când iată-ne „Împreună, sub Lumina Învierii!”.

În final, copiii au dăruit felicitări tuturor celor prezenți, felicitări confecționate de ei în cadrul orelor de abilități practice.

Activitatea în sine a fost o stare de spirit, o activitate care s-a adresat sufletului, iar impactul ei s-a putut citi pe fețele tuturor: priviri calde și pline de recunoștință, mulțumiri sufletești că au re trăit alături de copii momente emoționante.

Mulțumim partenerului extern - Humanitare Hilfe Windesheim, care nu a uitat nici de această dată să ofere daruri atât copiilor cât și vârstnicilor.

„Sfânta sărbătoare a Învierii Domnului să vă întărească **Încrederea**, **Iubirea** și **Speranța**, întrucât **Bucuria** vine din lucruri mărunte, **Liniștea** vine din suflet, iar **Lumina** vine din inima fiecăruia. **Paște Fericit!**” – a fost mesajul transmis de copii.

„ȘCOALA ALTFEL: SĂ ȘTII MAI MULTE, SĂ FI MAI BUN!”

Prof. învă. primar Lazăr Manuela Georgeta, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Abrud

Așa cum ne-am obișnuit în ultimii ani în toate școlile din țară în luna aprilie se derulează programul „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Scopul acestui program este implicarea tuturor elevilor și a cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național, și să stimuleze participarea lor la acțiuni variate, în contexte nonformale. Privit la început cu scepticism sau cu nemulțumire, acest program este binevenit și necesar, ajungând să fie foarte îndrăgit de școlari deoarece aceștia se implică cu multă plăcere în activitățile extrașcolare, sunt mai receptivi, mai relaxați, dornici să participe la orice acțiune. Programul propune un alt fel de a pregăti copiii pentru această lume, într-un mod practic, creativ, inovator, care să-i atragă în activități deosebite și interesante pentru ei. Atmosfera în timpul acestei săptămâni este una specială, fiind trăită atât de elevi, cât și de profesori cu sentimentul câștigării unor experiențe noi.

Timp de o săptămână, muzeele sunt luate cu asalt, se fac vizite la diverse obiective culturale sau instituții, se organizează excursii, concursuri sportive sau pe diferite teme de cultură generală, activități de voluntariat, activități educaționale privind sănătatea, educația ecologică, de protecție a mediului. Elevii sunt bucuroși să participe la toate aceste activități deoarece acum nu mai trebuie să stea în bancă câte patru-cinci ore, nu mai dau teste, nu mai au teme și, cel mai important, nu primesc calificative, iar cunoașterea devine plăcută și utilă. Acum ei au posibilitatea de a exersa, a dobândi sau consolida cunoștințe, a aplica în situații variate, inedite, noțiunile, cunoștințele, fenomenele percepute și, pe de altă parte, își fac prieteni noi, învață să fie mai buni, mai darnici, să-i ajute pe cei care au nevoie de sprijin.

Ținând cont de aceste lucruri am conceput activitatea din săptămâna „Școala altfel” în așa fel încât aceasta să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale elevilor pe care îi îndrum. Prima activitate desfășurată a fost o activitate de educație rutieră „**Micul pieton**” prin care am urmărit ca elevii să cunoască și să respecte principalele reguli de circulație, să recunoască semnele de circulație, să-și dezvolte capacitățile de investigare și orientare în teren pentru mai buna înțelegere

și structurare a unor cunoștințe teoretice. Am citit un text care a prezentat cazuri concrete, iar elevii au trebuit să discearnă care dintre acțiunile prezentate au fost corecte și care nu. Am organizat un concurs pe tema „Știm să circulăm corect”, elevii implicându-se cu plăcere în rezolvarea întrebărilor și au dat soluții ingenioase. Activitatea s-a încheiat cu realizarea unor postere/desene pe tema dată în care copiii au ilustrat diferite reguli de circulație sau chiar situații concrete prin care au trecut ei.

Am profitat de faptul că Banca Transilvania a organizat programul ABT Financiar, un program de educație financiară pentru copii destinat elevilor din clasele I-IV și am vizitat sediul BT din orașul nostru, unde copiii au aflat cum se pot gestiona banii și ce reprezintă o bancă. Pentru că noțiunea „bani” intră devreme în vocabularul lor, am dorit ca elevii să afle despre importanța acestora și ce pot face cu banii primiți de la părinți: să-i cheltuie rapid sau să-i economisească. Au aflat ce este acela un curs financiar, au învățat despre principalele monede aflate în circulație în prezent și despre programele destinate copiilor pe care Banca Transilvania le derulează.

Fiind în clasa a IV-a, elevii au luat cunoștință cu primele noțiuni de istorie. Am profitat de acest lucru și de faptul că orașul nostru este un oraș vechi, ce datează de pe vremea dacilor, că pe teritoriul lui s-au desfășurat evenimente legate de numele lui Horea, Cloșca și Crișan sau Avram Iancu și am vizitat plăcile comemorative amplasate pe teritoriul orașului nostru pentru a aprofunda cunoștințele despre trecutul istoric al Abrudului. Am vizitat și Muzeul Aurului de la Roșia Montană unde elevii au văzut exponate legate de felul în care se exploata aurul în trecut, au aflat care era modul de viață al locuitorilor de pe meleagurile noastre. Am vizitat de asemenea și galeriile romane vechi de peste 2000 de ani de unde au plecat spre Roma care încărcate cu aur. Activitatea s-a finalizat prin realizarea unui proiect numit „Abrudul - trecut și prezent” la care copiii au contribuit cu multă plăcere.

Nu am trecut cu vederea ziua de 22 aprilie când întreaga lume sărbătorește Ziua Mondială a Pământului, ziua când s-a născut mișcarea pentru protejarea mediului înconjurător. Cu această ocazie am desfășurat o activitate care să conducă la formarea unor deprinderi pozitive și a unei atitudini corecte față de mediul înconjurător. S-au subliniat efectele benefice, dar și influențele negative pe care omul le are asupra mediului și felul în care pot fi contracarate acestea. Am pornit cu citirea textului „Povestea Pământului”, o adaptare după Silvia Kerim, apoi o prezentare power-point „Ziua Pământului” prin care elevii au aflat diverse lucruri despre Planeta Albastră, dar și semnificația zilei de 22 aprilie. S-a făcut o dezbatere pe teme ecologice(cei 3 R- reciclare, reducere, refolosire; ce înseamnă poluarea mediului, ce sunt deșeurile, ce este încălzirea globală sau ce înseamnă să fii ecologist). Ca activitate practică - *Reciclarea deșeurilor: Ce pot face cu o pungă?*- s-au confecționat jucării din pungi de hârtie, iar apoi s-au realizat desene sau colaje cu titlul „Planeta Albastră” și un afiș „Salvați Pământul!”. Ne-am dedicat apoi câteva ore unei acțiuni de ecologizare a împrejurimilor școlii noastre.

O ultimă activitate pe care vreau să o prezint a fost dedicată sărbătorii Pascale prin care am dorit cunoașterea de către elevi a însemnătății acestei sărbători, dezvoltarea interesului față de tradițiile populare legate de sărbătoare, formarea deprinderilor de a prelua și păstra datinile și tradițiile poporului și reflectarea, în creațiile proprii, a obiceiurilor și tradițiilor pascale. Am prezentat un material power-point cu tema „Tradiții și obiceiuri de Paște” prin intermediul căruia elevii au cunoscut datini din diverse zone ale țării legate de această mare sărbătoare, după care copiii și-au împărtășit diferitele experiențe trăite de ei alături de familie în aceste zile de sărbătoare. Activitatea s-a încheiat cu un concurs de încondeiere a ouălor și cu realizarea unor desene pe teme pascale.

Prin toate aceste activități sper că am reușit să-i fac pe copii să vadă școala prin alți ochi, să realizeze faptul că pot dobândi cunoștințe și prin intermediul altor mijloace, poate mai atractive pentru ei. Experiențele trăite pe parcursul acestei săptămânii i-au apropiat, i-au învățat să colaboreze mai bine și să se bucure de timpul petrecut împreună.

EVALUAREA, OPERAȚIA DE CUANTIFICARE A REZULTATELOR ȘCOLARE

Prof. inv. primar Dănilă Mariana și Maier Ana- Maria, Șc. Gimnazială „Axente Sever” Aiud

„Evaluarea școlară reprezintă un moment esențial al lanțului didactic. Este procesul prin care se delimitează, se obțin și se furnizează informații utile, permițând luarea unor decizii ulterioare.” (Constantin Cucoș, Pedagogie).

Actul evaluării cuprinde trei momente, relativ distincte: măsurarea, aprecierea rezultatelor școlare și ameliorarea acestora. Măsurarea consecințelor instruirii reprezintă operația de cuantificare a rezultatelor școlare, atribuirea unor simboluri exacte unor componente achiziționate, prin excelență calitative. Este necesară o determinare obiectivă prin surprinderea riguroasă a achizițiilor fără a implica formularea unor judecăți de valoare.

Aprecierea școlară sau evaluarea propriu - zisă constă în emiterea unei judecăți de valoare încadrând un rezultat observabil sau măsurabil într-un cadru de referință axiologic.

Adaptarea de măsuri ameliorative cuprinde actele decizionale privind perfecțiunea, potențarea procesului instructiv educativ prin măsuri sincronice sau succesive actului evaluativ. Întrucât situațiile didactice sunt diferite, iar obiectivele de evaluare multiple, este necesar să se conceapă și să se aplice strategii diferite.

Portofoliul este o metodă de evaluare complexă, longitudinală, proiectată într-o secvență mai lungă de timp și care oferă posibilitatea de a se emite o judecată de valoare bazată pe un ansamblu de rezultate. Portofoliul reprezintă o colecție de produse ale activității elevului, selectate de el însuși, structurate corespunzător.

Acestea pot fi: fișa de informare și documentare independentă, pliante, prospecte, colaje, care pot constitui subiectul unei evaluări punctuale, dar în mod obligatoriu. Pentru faptul că elevul adaugă în portofoliu materialele pe care el însuși le consideră necesare se scoate în evidență atitudinea și interesul acestuia pentru tema abordată.

Portofoliul pune în evidență următoarele capacități:

- Capacitatea de a observa și de a manevra informația;
- Capacitatea de a raționa și de a utiliza cunoștințele;
- Capacitatea de a observa și de a alege metodele de lucru;
- Capacitatea de a măsura și de a compara rezultatele;
- Capacitatea de a învinge și de a analiza;
- Capacitatea de a utiliza corespunzător bibliografia;
- Capacitatea de a raționa și de a utiliza proceduri simple;
- Capacitatea de a sintetiza și de a organiza materialul;
- Capacitatea de a sintetiza și de a realiza un produs.

Autoevaluarea este foarte apreciată în sistemul de învățământ deoarece are largi valențe formative. Grilele de autoevaluare permit elevilor să-și determine, în condiții de autonomie, eficiența activităților realizate. Grila de autoevaluare pornește de la obiectivele educaționale propuse și conține:

- Capacități vizate;
- Sarcini de lucru;
- Valori ale performanței.

Autoevaluarea poate fi sub forma unei autoaprecieri mai mult sau mai puțin supravegheată de către învățător. Acesta îl ajută pe elev să aprecieze rezultatele obținute și să înțeleagă eforturile necesare pentru atingerea obiectivelor. El dispune de mai multe căi pentru a dezvolta capacitatea de autoevaluare a elevilor: autocorectarea sau corectarea reciprocă care îi ajută pe elevi să dobândească autonomia de evaluare. Elevul e solicitat să descopere operativ unele erori, minusuri, în momentul realizării unor sarcini de învățare. Poate depista fie lacunele proprii fie ale colegilor. În timpul verificării este solicitat să-și acorde o notă, fie să își notează colegii prin reciprocitate.

Metoda de apreciere obiectivă a personalității este o metodă concepută de psihologul Gheorghe Zapan și constă în antrenarea întregului colectiv al clasei în vederea rezultatelor obținute de aceștia prin coroborarea a cât mai multor informații și aprecieri în vederea formării unor reprezentări cât mai complete despre personalitatea fiecărui elev în parte și a tuturor la un loc.

Evaluarea în educație este unul din domeniile cel mai insistent explorate ale activității didactice în ultima perioadă de timp. Abordarea problemelor pe care le comportă procesul evaluativ se înscrie în ansamblul acțiunilor care se întreprind pentru modernizarea și perfecționarea învățământului în societatea contemporană.

Bibliografie:

Dimitrie Gh. Dumitru - „Psihopedagogie”, Ed. Didactică și Pedagogică, București 2004
Stoica A. – „Evaluarea progresului școlar – de la teorie la practică”, Ed. Humanitas Educațional, București 2007

EDUCAȚIA FIZICĂ ȘI SPORTUL LA PREȘCOLARI

Prof. inv. preșc. Balea Livia-Valentina, Șc. Gimnazială Avram Iancu Abrud/GPP Nr. 1 Abrud

Grădinița este instituția în care copilul poate să-și satisfacă dorința de mișcare, locul unde se realizează compensarea necesară dezvoltării fizice a copilului. Frecventând grădinița copilul este controlat sub toate aspectele dezvoltării și creșterii lui.

Exercițiul fizic are la orice vârstă, dar mai ales în perioada de creștere, un puternic rol educativ.

La vârsta preșcolară activitățile de educație fizică și sport practicate regulat ajută la creșterea și dezvoltarea armonioasă a organismului copiilor, asigură un raport optim între statură și greutate, favorizează construcția osoasă, permit o bună dezvoltare a inimii, plămânilor și mușchilor. Prin efectuarea repetată a unui exercițiu se ajunge să stăpânească perfect o anumită mișcare, se elimină mișcările necontrolate și se stăpânesc cele necoordonate.

Executând regulat exerciții fizice corespunzătoare vârstei, copiii își perfecționează o serie de deprinderi motrice aplicative necesare în viață, ca: mersul, alergarea, săritura, echilibrul, cățărarea, aruncarea și prinderea, își formează o ținută corectă a corpului în toate pozițiile.

Din experiența mea, am constatat că nevoia de mișcare a copiilor la vârsta de 3-6 ani este foarte mare. Ei știu să meargă, să sară, să se cațere, să alerge, sunt capabili să învețe jocuri, cântece, să se concentreze asupra câtorva lucruri, mai ales asupra celor care îi amuză.

Ținând cont de această constatare, am abordat activitățile de educație fizică într-o manieră distractivă. Astfel, i-am antrenat în diverse jocuri care presupun mișcare iar ei au fost mult mai cooperanți decât dacă i-aș fi obligat să facă gimnastică la comandă: „atenție, sus mâinile”, „sări pe loc”etc. În loc de acestea le-am spus: „hai, să zburăm ca păsărelele”, „agitați-vă aripile, săriți”!

La vârsta de 3-4 ani copiii învață să meargă cu tricicleta, bicicleta sau, chiar, cu rolele, acestea ajutându-i să-și coordoneze mișcările, să capete stabilitate, să-și mențină poziția corectă a coloanei vertebrale, să-și dezvolte simțul direcției și al distanței, precum și atenția.

Activitățile de educație fizică și sport au fost introduse în grădiniță pentru că se cunoșteau efectele lor benefice atât asupra dezvoltării fizice a copiilor cât și a celor psihice: îi ajută să se maturizeze emoțional, relaționează mai bine cu anturajul, le dezvoltă simțul tactic și solidaritatea.

De asemenea, sportul este benefic pentru copiii timizi, închiși în ei, care în acest fel își pot „elibera” personalitatea.

Practicarea activităților de educație fizică și sport se face fără a exagera, în ceea ce privește volumul și intensitatea acestora, ținând cont de particularitățile individuale și de vârstă ale copiilor.

Jocurile didactice propuse pentru exersarea deprinderilor motrice creează copiilor stări emoționale pozitive, deoarece sunt aplicate la condiții mereu schimbătoare și se perfecționează ca urmare a legăturilor noi și complexe, care se stabilesc între ele și datorită relațiilor de condiționare ce pot favoriza transferul pozitiv între cunoștințe, priceperi, deprinderi și calități motrice. La intrarea în grădinița bagajul de deprinderi motrice al copilului este redus, însă pe parcursul activităților de educație fizică acesta se va îmbogăți, deoarece jocul îl ajută să-și controleze pornirile și sentimentele. Îl ajută în învățarea de a accepta și de a trăi după anumite reguli și norme. Prin joc copilul are posibilitatea de a fi mai degrabă un inițiator în propria sa lume decât o persoană manipulată și disciplinată.

În continuare, voi numi câteva jocuri foarte îndrăgite de preșcolari:

Șoarecele și pisica: Se joacă de obicei pe teren sau în sală, cu un grup de 15-20 copii. Jucătorii formează un cerc cu fața spre interior și se apucă de mâini. Cercul are 1-2 porți (acolo lasă o trecere, nefiind prinși de mâini). În cerc se află un jucător care este „șoarecele” iar în afară altul – „pisica”. Pisica încearcă să prindă șoarecele. Jucătorii din cerc ușurează fuga șoarecelui, permițându-i intrarea sau ieșirea din cerc prin ridicarea brațelor. Pisica poate intra sau ieși din cerc numai folosind cele două porți existente. Dacă pisica a prins șoarecele, altă pereche începe jocul. Dacă după un timp de 1-2 minute pisica nu reușește să prindă șoarecele, conducătorul jocului poate schimba rolurile celor care se urmăresc sau poate numi altă pereche.

Podul: Jucătorii împărțiți pe echipe, stau perechi așezați în coloană câte doi ținându-se de mână, la distanța de 2 pași între ei. Distanța dintre perechi este de 4-5 pași. La semnal jucătorii se așează în ghemuit, fără ultima pereche care sare peste brațele colegilor până ajunge în față unde se așează ghemuit după care pornește perechea următoare și tot așa până se termină tot șirul. Câștigă echipa care a revenit prima în formație. Perechea care sare nu-și va da drumul la mâini. Educatoarea va stabili felul în care se va face săritura (cu bătaie pe un picior, pe două picioare etc.). Înălțimea la care se țin brațele va fi în funcție de posibilitățile medii ale colectivului.

Jocuri pentru exersarea mersului: „Mergeți ca mine” „Mergeți și faceți ce fac eu” „Trenul”, „Strada”; Jocuri pentru exersarea alergării: „Puișorii aleargă la cloșca” „Pisica și șoricelii” „Caută perechea” „Stopul”; Jocuri pentru exersarea săriturii: „Sari minge” „Vânătorul și ciorile” „Broșcuțele pe lac” „Șotron”; Jocuri pentru exersarea mersului în echilibru: „Ne plimbăm în parc” „Trenul trece pe pod”; Jocuri pentru exersarea târârii: „Suntem pisicuțe” „Oile și lupii”; Jocuri pentru exersarea deprinderii de aruncare - prindere: „Concursul cangurilor” etc.

Prin aceste jocuri contribuim la creșterea capacității fizice și intelectuale a copiilor, la dezvoltarea lor armonioasă, deoarece stimularea practicării activității fizice este un obiectiv prioritar, iar succesul în atingerea sa este o garanție pentru sănătatea viitoare.

Deprinderile motrice au un caracter deosebit, deoarece pot fi transferate și utilizate cu eficiență în toate activitățile specifice umane care conțin o componentă motrică. Deprinderile motrice sunt în concordanță cu particularitățile anatomo-fiziologice specifice organismului uman. Nu sunt înnăscute, sunt acte motrice învățate în procesul pedagogic. Ele pot fi transferate în activitatea socială a omului, ajutându-l să se adapteze la condițiile noi ce survin în activitatea sa. Deprinderile motrice au o mare accesibilitate și polivalență funcțională. Privite din punct de vedere metodic se caracterizează prin accesibilitate, raportată la baza materială (sală, mediu natural), adaptare de pregătire a copiilor și dozarea corectă a efortului (mic, mediu, mare), stare emoțională declanșată de exersarea deprinderilor motrice (apropiere de practica socială). De asemenea, ele sunt componente ale conduitei voluntare a omului, modalități de comportament motric învățat și creează stări emoționale pozitive.

Aplicarea unui program de călire se face pe baza unui program elaborat științific, de către educatoarea care urmărește, în timp, efectul călirii asupra creșterii rezistenței organismului.

În perioada preșcolară, procesele psihice se află în plină dezvoltare, centrul de greutate fiind achizițiile experiențiale în orice împrejurare, fapt ce explică în mare măsură importanța deosebită ce se acordă acestei perioade, pe care marea majoritate a psihologilor o consideră ca marcând întreaga viață ulterioară.

În concluzie, la vârsta preșcolară, o oră de activitate motrică pe zi, constituie minimum indispensabil deoarece interesul copiilor pentru mișcare, în general, și jocuri și exerciții în special, este foarte mare la vârsta preșcolară. Aceasta are la bază motivații de ordin fiziologic, fapt pentru care orice diminuare sau limitare a activității motrice are repercusiuni asupra funcțiilor organismului. Vor fi dezvoltate mai ales deprinderile motrice ale așa-zisei motricități mari, dar nu trebuie să se uite importanța calităților motrice, în special a rezistenței.

Această practică ajută la dezvoltarea psihică și la stabilizarea sa, constituind o bază destinată să rămână toată viața, ca o apărare contra bolilor civilizației noastre, dintre care în prim plan sunt cele produse de lipsa de mișcare. Activitățile de educație fizică, prin natura lor, contribuie în totalitate la formarea personalității omului de mâine. Într-un corp sănătos există întotdeauna o minte sănătoasă care va depăși greutatea vieții.

BIBLIOGRAFIE:

www.referat.ro

Psihopedagogia copilului - Nr.1, Editura Reprograph

METODE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE ACTIV PARTICIPATIVE

Profesor inv. primar Jurca Georgeta, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Abrud

Metodele activ – participative sunt proceduri care pornesc de la ideea că învățarea este o activitate personală, care nu poate fi înlocuită cu nimic, iar cel care învață este considerat managerul propriei învățări, al întregului proces de învățare. Aceasta devine o activitate unică și diferită de la o persoană la alta, fiind determinată de istoria personală a subiectului, de mediul din care provine, dar și de relațiile sociale pe care acesta le dezvoltă.

Ele presupun activism, curiozitate intrinsecă, dorința de a observa, a explica, a explora, a descoperi. Sunt considerate activ – participative acele metode care mobilizează energiile elevului, care îl ajută să își concentreze atenția, să le stârnească curiozitatea. Aceste metode le dau elevilor posibilitatea să ancoreze situațiile educative în realitatea imediată, să utilizeze surse multiple de documentare.

Metodele constituie elementul esențial al strategiei didactice, ele reprezentând latura executorie. În acest context, ea poate fi considerată ca instrumentul de realizare într-o cât mai mare măsură a obiectivelor prestabilite ale activității didactice de învățare.

Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relație cu personalitatea învățătorului și gradul de pregătire, predispoziție și stilurile de învățare ale grupului cu care lucrează.

Între noile orientări din domeniul practicilor educaționale, se situează și cea privind dezvoltarea gândirii critice a elevilor, prin folosirea metodelor și tehnicilor activ – participative noi: brainstorming, tehnica ciorchinului, metoda mozaic, jurnalul cu dublă intrare, cubul, cvintetul, pălăriile gânditoare, etc.

Îmi amintesc un citat al lui Constantin Noica, în care spunea „Visez la o școală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic. Să trăiești liniștit și cuviincios, într-o margine de cetate, iar oamenii tineri, ai lumii să vină acolo pentru a se elibera de tirania profesoratului....Dar nu vedeți că au și ei de spus ceva ? de mărturisit ceva ? Suntem doar mijlocitori între ei și ei înșiși...”

Pornind de la acest citat ne dăm seama că și elevii noștri au dreptul la autoinstruire, la opinie și la propriul traseu didactic.

În activitatea la clasă am folosit foarte multe metode interactive, care au fost folosite și au dat roade, fiind folosite în interrelație cu metodele tradiționale.

Acest mod de predare transformă elevul într-un actor, participant activ în procesul învățării, pregătit să-și însușească cunoștințele prin efort propriu, identificându-se cu situația de învățare.

Voi descrie cum am folosit Metoda Turul galeriei la o activitate privind „Diversitatea animalelor”. Această activitate a urmat anumiți pași:

- brainstorming individual;
- interviu de grup;
- producerea planșelor;
- susținerea produselor;
- afișarea produselor;
- efectuarea turului galeriei;
- dezbateră.

Am încercat să folosesc judicios spațiile de expunere a lucrărilor, susținând procesul de învățare al tuturor elevilor.

Împreună cu elevii am expus lucrările și am schimbat mereu exponatele.

Pentru lecția „Diversitatea animalelor”, am grupat elevii în cinci grupe. Fiecare grupă primit o fișă de lucru care conține două teme, una teoretică și alta practică. Pe o foaie A2/A3 au rezolvat sarcinile de lucru.

Grupa I –Despre mamifere - Desenează animalul îndrăgit

Grupa II- Despre păsări - Confectionează o pasăre

Grupa III- Despre reptile –Modelează o reptilă

Grupa IV- Despre pești –Pictază un acvariu cu pești

Grupa IV –Despre insecte –Desenează insecte.

Elevii au lucrat cam 30 de minute. După ce au terminat afișele le-au expus pe pereții sălii în ordine crescătoare a numărului grupei. Fiecare elev a plecat într-un tur al galeriei, fiecare grupă a notat concluziile după ce a studiat exponatele.

După examinarea fiecărui afiș s-au întors la cel întocmit de ei și au citit concluziile. Au dat chiar sfaturi colegilor din celelalte grupe.

Fiecare lider al grupului a fost deschis la dialog, explicând de ce au lucrat așa cum au lucrat și au motivat alegerea.

Atmosfera din clasă trebuie să le permită elevilor să gândească critic. Elevii trebuie să creadă că opiniile lor au valoare.

La una dintre orele de matematică, am folosit Metoda Cubului. Elevii au fost împărțiți în grupe de câte 6 elevi fiecare primind câte una din sarcini:

1.Descrie importanța cifrei 3 în fiecare dintre numerele : 3, 13, 33, 93.

2.Compară numerele: 13 cu 22, 23 cu 33, 90 cu 10.

3.Explică următoarele adunări, folosind proprietățile adunării: $7+3=10$; $3+7=10$.

4.Argumentează valoarea de adevăr a următorului calcul matematic, efectuând proba în două moduri : $14-4=10$.

5.Analizează propozițiile de mai jos și anulează-o pe aceea care nu prezintă valoare de adevăr:

- termenul necunoscut al adunării se află prin adunare ;
- primul termen al scăderii, se află prin adunare;
- al doilea termen al scăderii, se află prin scădere.

6.Aplică proprietățile cunoscute ale adunării pentru a rezolva exercițiul rapid
 $1+2+3+4+5+6+7+8+9=$

Activitățile la care am folosit metodele activ-participative au fost mult mai antrenante iar elevii au fost actorii principali în propriul act educațional. Pentru ca aceste metode să își atingă obiectivele trebuie ca activitatea să fie bine gândită și elevul să fie conștient de rolul său în cadrul activității.

Activitățile de acest gen, în care folosim metode activ-participative, transformă activitatea instructiv-educativă într-o activitate cooperantă, flexibilă, accesibilă iar rezultatele nu întârzie să apară.

Copiii sunt foarte încântați de astfel de activități și ai mulțumirea de a fi realizat o predare – învățare – evaluare, creativă și eficientă.

Consider că aceste metode activ-participative, chiar dacă folosim uneori și metodele tradiționale, pe care nu le eliminăm, promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare activă și cu rezultate evidente.

BIBLIOGRAFIE

1. Barna, Andrei - „Curs de pedagogie”, Ed. Logos, Galați, 2001
2. Cerghit, Ioan - „Didactica”, București, 1993
3. Nicola, Ioan - „Tratat de pedagogie școlară”, E.D.P. , București, 1996
4. Mîndru, Elena - „Strategii didactice interactive”, DPH, 2010
5. Nicule, Areta - „Strategii didactice interactive”, DPH , 2010

FATA CURAJOASĂ

Prof. Șufană Romana, Liceul Teoretic Teiuș

În urma studierii basmului popular „Prâslea cel voinic și merele de aur”, cules de Petre Ispirescu, de către elevii clasei a V-a A de la Liceul Teoretic Teiuș, am constatat interesul acestora față de lumea basmelor, în special după discuțiile referitoare la trăsăturile specifice acestei specii literare. În ciuda faptului că nu li s-a cerut, ca temă pentru acasă, o creație literară proprie, una dintre elevele din această clasă, Diana Trif, a avut inițiativa demnă de laudă de a crea ea însăși un basm original și deosebit de sugestiv pentru acest tip de opere literare. Este reprodus în rândurile următoare, iar convingerea noastră este că autoarea are mari șanse de a se deveni renumită în viața literară în anii următori:

„A fost odată ca niciodată un om sărac care avea trei fiice. El locuia într-o casă timidă, cu acoperișul făcut din paie.

Într-o zi, când soarele era ascuns după norii supărați și vuietul vântului speria florile, tatăl fetelor s-a îmbolnăvit foarte grav. Cele două fete mai mari l-au părăsit, căsătorindu-se cu niște prinți. Fata cea mică, vrând să-l ajute pe tatăl său, s-a dus să muncească la un vecin. Aceasta trebuia să curețe grădina lui.

Fata muncea de zor, până când, într-o zi, s-a împiedicat de o piatră. Fata a aranjat piatra, dar a văzut o cheie, o cheie mare și aurie. Dintr-un tufiș de alături a ieșit un pitic care i-a spus:

- Bună, fetița mea! Ești norocoasă că ai găsit această cheie pentru că, cu această cheie, poți vindeca pe cineva.

Fata fetei se luminează, gândindu-se doar la tatăl ei, care zăcea pe pat, bolnav.

- Ce trebuie să fac? întrebă fata.
- Trebuie să iei cheia și să o duci la pomul cu cel mai bogat rod. Trebuie, însă, să treci de pădurea întunecată, unde se află trei balauri. După ce îi învingi, va trebui să treci de vulcanul fierbinte, unde trebuie să-l dobori pe zmeul foc, care îți va da o minge de lavă.

Fata nu mai stătu pe gânduri și merse acasă, unde își făcu proviziile necesare. A doua zi, când soarele încă nu răsărise bine pe cer, iar noaptea se îngâna cu ziua, fata plecă la drum.

Aceasta a ajuns în pădurea întunecată, unde se întâlni cu cei trei balauri. Ea reuși să îi învingă pe primii doi, iar când să se lupte cu al treilea, obosi. Găsi, însă, un plan prin care îl păcăli pe balaur. A săpat o groapă, pe care a acoperit-o cu frunze uscate. Fata a reușit să îl ademenească pe balaur în groapă cu ajutorul cheii, care îl supăra pe acesta, fiindcă era prea strălucitoare.

Fericită că a scăpat cu viață, plecă mai departe spre vulcanul fierbinte. Acolo, fata a fost surprinsă de ceea ce a văzut. Copacii erau în flăcări, iar pământul era foarte fierbinte.

Ea s-a luptat cu zmeul de foc, dar s-a rănit fiindcă zmeul era foarte puternic. Fata se gândi la un plan și reuși să-l țină puțin ocupat pe zmeu, deoarece l-a stropit cu apă. Când se lupta cu el, aceasta a fost ajutată de un porumbel, care a turnat o licoare peste ea. După ce zmeul a pierit, fata a luat mingea de lavă, în care a introdus cheia și a primit seul pentru a-l ajuta pe tatăl său.

Fata a vrut să plece acasă, dar și-a amintit că mai trebuia să meargă la pomul cu cel mai bogat rod, gândindu-se că poate duce acasă și niște fructe proaspete.

Când a sosit acolo, pomul stătea falnic în mijlocul pădurii și o veghea. Era împodobit cu o frumoasă coroană verde și o mulțime de fructe aurii. Prin ramurile lui curgea în șipote lumina soarelui, care îl mângâia.

Fata a fost uimită de ce a văzut și a găsit pe o frunză un bilețel pe care scria: Am fost fermecat de o vrăjitoare rea, care m-a transformat în pomul acesta. Am nevoie de poțiunea magică din mingea de lavă de la vulcan.

Fata înmărmuri. Acum avea de luat cea mai grea decizie: să-și salveze propriul tată sau să-l salveze pe prinț.

Ea trânti poțiunea la pământ, care ajunse în pom. Căzu în genunchi și plângea, iar atunci, din pom apărură un prinț înalt, bine făcut și frumos. Acesta a ridicat-o și i-a spus:

- Nu te teme! Ai să-l salvezi pe tatăl tău cu ajutorul meu și al părinților mei!
- Îți mulțumesc că vrei să mă ajuți! răspunse fata.

Au plecat amândoi și au ajuns la castelul prințului, luxos și foarte mare. Părinții acestuia îi îmbrățișară pe copii, după ce aflară povestea.

- Mamă, trebuie să o ajutăm pe această fată! Ea mi-a salvat viața!
- O să facem tot ce putem, fiule!

Cei doi, însoțiți de părinții prințului, au mers la casa fetei. Tatăl ei era, însă, foarte bolnav și nu putea vorbi.

- Adu-mi puțină apă! spuse mama prințului. Fata se grăbi să-i aducă apă într-o cană mai mică. Femeia turnă peste apă un pliculeț de praf și o licoare.
- Bea! spuse femeia.

Cu ultimele puteri, el a dus cana la gură și a băut. Prințul păstrase un măr din pomul în care fusese transformat și i-l dădu omului.

După puțin timp, tatăl fetei își reveni. El a fost foarte bucuros și nu a mai știut cum să le mulțumească oamenilor.

Prințul și fata omului au plecat la castel, alături de rudele lor. Aceștia au făcut o nuntă mare, care a durat trei zile și trei nopți. Toți oamenii din acel sat au fost invitați și alături de ei s-au bucurat și rudele mirilor. După moartea tatălui său, prințul a devenit împărat.

Și încălecai pe-o șarpe și v-am spus dumneavoastră așa."

FORMAREA ÎNȚĂLĂ A CADRELOR DIDACTICE. PREGĂTIREA PEDAGOGICĂ PRACTICĂ

Înv. Sav Ana-Maria, Colegiul Tehnic „Apulum” Alba Iulia

*„Mintea curată, inimile curate ale copiilor noștri vă stau în mână și tot cuvântul dumneavoastră e o sămânță care prinde și va da rodul. “ (Alexandru Vlahuță – **Cătră învățători**)*

De câțva timp, un subiect mult discutat este *formarea inițială* și continuă a cadrelor didactice, deși mai mult se pune accentul pe cea din urmă. Oare de ce? Când ne gândim că noțiunile teoretice de bază și practica pedagogică din liceu/ facultate reprezintă „talerul” pe care sunt așezate ulterior noi cunoștințe și bagajul experiențial câștigat în cadrul activității efective la clasă.

Formarea inițială calitativă și cantitativă constituie premisa îmbunătățirii procesului de învățământ și creșterea calității și eficienței sistemului educativ și formării profesionale.

Abordarea formării inițiale este impusă de realitatea spațiului european comun față de învățământul superior, constituind un deziderat al implementării unei reforme de calitate. Sistemele de educație implică anumite elemente cu statut de factori fundamentali în formarea inițială a cadrelor didactice. Problematika pregătirii cadrelor didactice în formarea inițială a constituit și constituie un centru de interes în dezbaterile asupra educației.

Conceptul de „formare” definește o acțiune socială vitală, esențială care integrează, printre altele, educația, instruirea și învățământul fără a se reduce la acestea; surprinde procesul de integrare a personalității conform unui model acțional realizat cu scopul adaptabilității persoanei. Profesionalizarea reprezintă formarea competențelor profesionale impuse ca imperative ale fiecărui domeniu profesional. *Formarea* este o formă de abilitare care să permită celui format să activeze într-o manieră flexibilă în domeniul pentru care este format. Această perspectivă definește într-o manieră diferită și cadrul de pregătire profesională a cadrelor didactice, domeniu în care termenul de *formare* evidențiază necesitatea unei structurări profesionale capabilă de autoremodelare, cu atât mai mult cu cât cadrele didactice reprezintă categoria formatorilor considerați ca agenți ai schimbării.

Formarea inițială a cadrelor didactice înregistrează trei momente semnificative în evoluția ei din perspectiva teoriei și a managementului educațional:

- „formarea” din perspectiva filosofiei aristotelice;
- „formarea” în sensul pedagogiei clasice care prelungește acest proces și la nivelul educației adulților;
- „formarea” înțeleasă în sensul pedagogiei moderne și postmoderne, care evidențiază importanța integrării pregătirii socioprofesionale la nivelul unor modele strategice specifice educației permanente.

Formarea inițială a dascălilor este menită să asigure: înțelegerea modalităților prin care, în procesele didactice, ideile, comportamentele indivizilor se interinfluențează într-un sens profitabil pentru toți cei care participă, direct sau indirect, pe termen lung, la procesele educaționale; crearea de către specialiști și înțelegerea de către cei interesați – manageri, salariați – a unor teorii psihopedagogice, psihosociologice; înțelegerea modului în care se realizează diverse procese de grup-aderarea la grup, roluri, norme, factori de coeziune, gândire de grup, performanțe de grup; conturarea unui comportament prosocial activ, necesar în viitoarea societate bazată pe cunoaștere; dezvoltarea rolului cunoașterii de sine și a cunoașterii reciproce ca premisă pentru formarea unei atitudini cert profesionale în cariera didactică; alegerea și utilizarea adecvată scopurilor propuse, a celor mai adecvate metode de instruire (individuale sau de grup, active sau pasive); responsabilizarea socială și culturală deopotrivă a formatorilor, dar și a cursanților; dezvoltarea unei etici profesionale specifice meseriei de cadru didactic; conturarea în timp a unei abordări multiculturală în realizarea proceselor educaționale ca urmare a luării în considerare în mod constructiv a diversității culturale.

Pregătirea inițială a cadrelor didactice trebuie să ocupe un loc central, deoarece aici se reflectă calitatea, profesionalismul, viziunea politicii educaționale, finalitatea educației. Formarea inițială a cadrelor didactice trebuie să se realizeze în contextul unei strategii clare, transparente și flexibile. Se dorește un învățământ de calitate, asigurarea egalității șanselor fiecăruia și înlocuirea învățământului bazat pe informații cu cel formativ/creativ. Formarea inițială cadrelor pentru învățământul primar trebuie să fie modelată în funcție de cerințele sistemului educativ, de noile achiziții în domeniu, de necesitatea formării continue, de noile tendințe și orientări pe plan european, dar și de valorile sistemului de învățământ românesc. Formarea viitoarelor cadre didactice pentru învățământul primar presupune congruența a două importante paliere, și anume: pregătirea de specialitate *teoretică* și *practică*. Această *pregătire psihopedagogică* determină formarea competențelor profesiei de dascăl și construirea personalității viitorului cadru didactic. Se impune o îmbunătățire a fundamentării științifice a programelor de formare a cadrelor didactice pentru obținerea unui învățământ de calitate. Cunoașterea psihopedagogică este esențială pentru

fiecare dascăl. Aceasta nu îngreșește, nu „frânează” creativitatea cadrului didactic, ci, dimpotrivă, datorită ei cadrul didactic nu face totul la întâmplare, ci după o anumită logică și lege pedagogică.

Formarea prin activități de practică pedagogică, în cuantumul conținuturilor formării viitorilor dascăli, constituie dimensiunea centrală. De ce? Tocmai pentru că prin *practica pedagogică* sunt antrenate toate conținuturile teoretice (de specialitate, metodice, psihopedagogice) și, concomitent cu acestea, toate disponibilitățile psihice ale viitorului cadru didactic, fie el elev al liceului pedagogic, fie el student. Activitatea pedagogică realizează o sinteză între domeniile cognitiv, afectiv-motivațional, volitiv și psihosocial. *Ethosul pedagogic* este concretizat și determinat de activitatea de practică pedagogică. Ea orientează și valorifică pregătirea teoretică, precum și structurile psihocomportamentale ale viitorului cadru didactic.

Pe parcursul timpului s-a constatat că nu s-a pus accentul pe formarea unor competențe pedagogice, în special pe cele implicate în proiectarea și desfășurarea activității de predare-învățare, ci pe conturarea și îmbogățirea bagajului cunoștințelor teoretice. Însă, conștientizând acest lucru, s-a impus definirea și ierarhizarea competențelor pedagogice pentru învățământul primar prin elaborarea unui program de pregătire practică. Elaborarea acestui program trebuie să se realizeze ținând cont de caracterul pluridisciplinar al activității practice. Acesta este structurat pe ansamblul componentelor activității instructiv-educative, eșalonate pe ani de studiu, prin corelarea conținuturilor științifico-metodologice, practic-acționale și psihosociale. Preocuparea pentru formarea competențelor practic-acționale se manifestă puternic în toate statele europene și nu numai. Astfel că, programele de formare a cadrelor didactice pentru învățământul primar presupun îmbinarea studiilor academice, pedagogice cu practica pedagogică, studiile opționale, specializări și specializări opționale. Sporirea eficienței și calității formării este rezultatul interacțiunii și complementarității componentelor ierarhice ale competenței pedagogice. Obiectivele practicii pedagogice sunt formative și vizează deprinderi, priceperi, aptitudini, atitudini, capacități și competențe care conturează conduita eficientă a cadrului didactic.

În practica pedagogică se învață modul de gândire pedagogic, orientat pe acțiunea practică flexibilă și creatoare. Programele de pregătire practică pedagogică au ca determinante aplicarea principiului interacționist în abordarea obiectivelor și conținutului practicii pedagogice, caracterul pluridisciplinar și formativ. Aceste programe parcurg mai multe etape, care sunt succesive și strict interdependente. *Etapa de practică observativă* se referă la formarea priceperii studentului de a identifica, în cadrul activităților instructiv-educative, comportamentele corelate cunoștințelor dobândite la cursurile de specialitate, teoretico-metodologice, și de a analiza și aprecia aceste comportamente prin prisma normativității. În *etapa de construire a comportamentelor pedagogice*, practicanții (elevi ai liceelor pedagogice/ studenți) trebuie să-și formeze capacități de a proiecta, organiza, realiza și evalua activități cu elevii, precum și capacități de autoreglare.

Practica pedagogică urmărește mai multe obiective axate pe optimizarea actului instructiv-educativ: organizarea și structurarea componentelor competenței pentru profesia de învățător, acestea interacționând pe parcursul traseului ethosului pedagogic, adoptarea unor tehnici pedagogice și a unui stil de predare, învățarea progresivă a comportamentelor didactice în corelație cu cea a modelelor, *conexiunea pregătirii teoretice cu practica psihopedagogică*, asigurarea unor trasee individualizate în formare. Ioan Neacșu propune ca practica pedagogică să îmbine organizarea secvențială cu organizarea progresivă, organizarea focalizată pe anumite obiective și organizarea după modelul unităților de sens. De multe ori *organizarea secvențială* reprezintă modalitatea optimă de structurare a practicii pedagogice, deoarece se urmărește identificarea riguroasă a momentelor procesului instructiv-educativ. Acestea ar fi: evaluarea predictivă, analiza logico-funcțională a conținutului, definirea obiectivelor pe competențe și performanțe, precizarea modurilor de instruire, adoptarea strategiei didactice, utilizarea metodologiei didactice, aplicarea evaluării de control operațional și informativ, reglarea-autoreglarea.

În anumite situații ale formării este necesară îmbinarea organizării secvențiale cu cea *progresivă*. Aceasta presupune respectarea unei ordini solicitate de gradul de dificultate și complexitate al sarcinilor, de gradul de noutate al conținutului, de familiaritatea subiecților cu sarcina ș.a.m.d. Organizarea progresivă impune descompunerea activității, ce urmează a fi învățată,

în componentele ei și realizarea inițială a învățării analitice, pe componente și treptat, organizarea învățării sistemice, integrând într-o structură unitară părțile. Informațiile acumulate pot fi utilizate apoi în practică, operație ce se mai numește și transfer sau aplicabilitate. De exemplu, învățarea aplicării tehnicilor de evaluare a performanțelor școlare trebuie să parcurgă următorii pași: exerciții de elaborare a obiectivelor pe competențe și performanțe, aferente anumitor conținuturi; exerciții de elaborare a unor probe de evaluare; exerciții de măsurare a diferitelor tipuri de rezultate școlare obținute: cunoștințe, priceperi, deprinderi, aptitudini și atitudini; exerciții de apreciere a rezultatelor măsurate prin raportarea lor la un sistem de referință; exerciții de reglare-autoreglare a actului instructiv-educativ și a rezultatelor conform aprecierii realizate anterior.

Aceste tehnici de structurare a conținuturilor sunt corelate cu *organizarea focalizată pe anumite obiective*. Aceasta se referă la selectarea și ierarhizarea obiectivelor prioritare, a conținuturilor și a strategiilor didactice potrivite pentru realizarea lor. Astfel, focalizarea pe obiective ar putea fi: solicitarea cognitivă, afectivă și volitivă a elevilor; cooperarea dintre aceștia în cadrul învățării; caracterul formativ al procesului instructiv-educativ; climatul psihosocial; motivația pentru învățare. Obiectivele vor reflecta scopul activității de predare-învățare.

În cadrul procesului de pregătire pentru profesia de învățător/profesor, modalitatea abordării focalizate a conținutului pe obiective prioritare poate fi reprezentată prin *recunoaștere, analiză, apreciere, interiorizare și aplicare* în propria conduită de către practicanți (elevi, studenți) a principalilor indicatori/competențe ale comportamentului cadrului didactic. Astfel, practicanții sunt îndrumați progresiv să identifice, să analizeze, să aprecieze, să asimileze și să aplice: *indicatori de organizare și structurare, indicatori de distribuție a comunicării, indicatori rezolutivi și comunicativi, indicatori de manifestare a potențialului formativ, indicatori de modelare a valorilor, indicatori ai climatului socio-afectiv* (apud Ion Neacșu, *Instruire și învățare*, 1990).

Principalele categorii de conținuturi specifice pregătirii pedagogice practice sunt: epistemologia și logica domeniilor de cunoaștere și activitate; operațiuni și acțiuni practice, metode și tehnici specifice, modele și strategii operaționale; metode și procedee de activitate intelectuală; motivații, atitudini, valori personale (apud Caster S., Mureșan P., *Principii, căi și modalități de utilizare eficientă a metodelor active, participative în formarea și perfecționarea cadrelor*, A. S. G., București, 1975).

În societatea actuală profesia pedagogică ar trebui să fie o valoare specială. Activitatea dascălului reprezintă nivelul culturii pedagogice al societății. Adaptarea sistemului actual de formare a dascălilor la nevoile prezente și de perspectivă ale școlii și ale societății determină stabilirea unor modele flexibile de formare. Transformările care au loc în sfera învățământului românesc determină pe cei de la catedră să-și analizeze și să-și nuanțeze experiența acumulată, să o adapteze la cerințele actualei societăți și mai ales la condițiile concrete din școala în care lucrează. Din păcate, s-a constatat lipsa calității adecvate a formării didactice inițiale, iar aceasta s-ar datora motivației slabe a studenților care se pregătesc să devină profesori, legislației naționale specifice și finanțării activităților de formare inițială. Dar, formarea didactică inițială poate fi îmbunătățită prin *reconfigurarea calitativă și cantitativă a practicii pedagogice*.

Așadar, se pot deduce următoarele idei: programele de pregătire inițială urmăresc și au drept finalitate formarea unor competențe de bază, specifice profesiei didactice; formarea inițială presupune abilitatea studenților practicanți cu un ansamblu de cunoștințe și capacități-cheie, deprinderi elementare pentru activitatea în școală; necesitatea formării cadrelor didactice ca factori activi în procesul de învățare, actori care învață și se formează permanent; pregătirea nu mai este înțeleasă doar ca formare inițială, este necesară transformarea educației clasice în care accentul este pus pe formarea inițială în educația permanentă, pe tot parcursul vieții, punând accent pe educația legată de activitatea profesională și pe învățarea individuală.

Nu se mai poate vorbi despre un dascăl universal valabil, deoarece cadrul didactic se desăvârșește din punct de vedere profesional pe parcursul întregii sale activități didactice, formarea inițială reprezentând nu doar acumularea cunoștințelor și deprinderilor de bază necesare, ci mult mai mult. Prin urmare, calitatea și eficiența actului instructiv-educativ sunt determinate de

reconsiderarea sistemului de formare inițială a serviciilor specifice de asigurare a calității acestor procese.

„Nu exista artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri, fără viață, dar educatorul creează un chip viu; uitându-se la el, se bucură și oamenii și Dumnezeu.“
Sfântul Ioan Gură de Aur

Bibliografia:

- 1) Bocoș, Mușata-Dacia, *Instruirea interactivă. Repere axiologice și metodologice*, Iași, Polirom, 2013;
- 2) Georgescu, Elisabeta (lect. univ. dr.), *Tendențe și orientări actuale în formarea cadrelor didactice pentru învățământul primar în țările vest-europene*, în „Învățământul primar”, nr. 1, Editura Discipol, 2001;
- 3) Georgescu, Elisabeta (prof. dr.), *Pregătirea pedagogică practică a cadrelor didactice pentru învățământul primar (I)*, în „Învățământul primar”, nr. 2, Editura Discipol, 2000;
- 4) Pânișoară, Ion-Ovidiu, *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*, Iași, Polirom, 2009;
- 5) Todorova, Liliana (conf. univ. dr.), *Formarea universitară a cadrelor didactice din învățământul primar în calitate de educatori*, în „Învățământul primar”, nr.1-4, Editura Miniped, 2008;

Webografia:

- 6) <http://studiamsu.eu/wp-content/uploads/4.-p.24-26.pdf> (accesat la data de 05.05.2016);
- 7) <http://iec.psih.uaic.ro/conferinta21042010/proceedings/26%20April/Romita%20Iucu,%20Gabriela%20Codorean.ppt> (accesat la data de 05.05.2016);
- 8) http://rocsir.goldenideashome.com/archiv/2003_1-2/6DoinaSchipor2003.pdf (accesat la data de 05.05.2016).

ROLUL SERBĂRILOR ȘCOLARE LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

Înv. Sinea Aurica și Schiau Paraschiva, Liceul Tehnologic Sebeș

Serbările școlare rămân întotdeauna momente de bucurie sufletească și un prilej de manifestare inedită a talentului nativ al copiilor în fața părinților și admiratorilor emoționați, ce încearcă cu greu să-și ascundă lacrimile și emoțiile.

Participarea la serbări îi unește pe copii, îi ajută să se împrietenească, se formează optimismul, încrederea în propriile forțe, se cultivă trăiri afective și emoționale, se formează trăsături pozitive de voință și caracter.

Exprimând idei și sentimente, prin mijlocirea artei, aceste serbări se adresează afectivității și sensibilității, care, la această vârstă sunt suportul sufletesc al tuturor acțiunilor și generează o nesfârșită gamă de emoții și sentimente, de trăiri artistice. Cadrul didactic trebuie să se bazeze pe organizarea serbărilor ca pe unul dintre *cele mai eficiente mijloace de educare*, de sudare a colectivului, știute fiind influențele favorabile ale acestora în dezvoltarea și satisfacerea dorințelor de afirmare și joc.

Pe parcursul unei generații am organizat serbări diverse, cum ar fi:

- Clasa I: „Serbare dedicată sărbătorilor de iarnă”, „Serbarea Abecedarului”
- Clasa a II-a „Carnavalul fulgilor de nea”
- Clasa a III-a Șezătoare: „Drag mi-e cântecul și jocul din bătrâni!”
- Clasa a IV-a „La revedere clasa a IV-a!”

Una dintre serbările cu un deosebit impact asupra elevilor din clasa a III-a, a fost o **șezătoare strămoșească**. După ce am pregătit decorul adecvat cu covoare, ștergare, obiecte populare, dar și cu diverse alte obiecte cu care munceau femeile când mergeau în șezătoare, ne-am

pregătit pentru primirea părinților cu *pâine și sare*. La începutul serbării, fetele au intrat cu dansul *Fetelor de la Căpâlna*, după care au invitat băieții în scenă cu câteva strigături specifice. În timp ce fetele desfășurau activități specifice șezătorii: depăneau ață, torceau, tricotau etc., băieții admirau hărnicia fetelor și spuneau ghicitori și diverse *strigături*. Așa după cum la o șezătoare se mai și joacă, băieții au invitat apoi fetele la un joc popular, la o *jiană*. După ce au dansat, gazda șezătorii, o fată din clasă, a servit oaspeții cu gogoși, pregătite de părinți. Și cum o șezătoare nu se poate fără un lăutar, l-am invitat apoi și pe acesta să ne acompanieze la câteva cântece populare. La final, ieșirea din scenă s-a făcut pe strigături, specifice șezătorii.

Serbarea e întotdeauna o sărbătoare în viața copiilor. Momentele de intensă trăire, aplaudate cu căldură de public, nasc în sufletul copiilor aspirația la armonie și bucurie, ce va contribui la construirea personalităților armonioase și creative.

COMBATEREA AGRESIVITĂȚII PRIN ACTIVITĂȚILE ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE - STUDIU

Înv. Gligor Dana – Școala Gimnazială Câmpeni

Problema violenței în școală poate și trebuie să devină o temă de reflecție pentru toți cei implicați în actul educațional. Cu atât mai mult cu cât școala dispune, credem, de importante resurse pentru a concepe programe de prevenire a violenței și pentru a rupe cercul vicios al violenței în mediul școlar.

Violența școlară este asociată, în general, cu zonele urbane dificile, cu periferiile, acolo unde sărăcia este la ea acasă. De aceea, atunci când se vorbește despre violența în școală, se consideră drept surse favorizante factorii exteriori ai școlii: mediul familial, mediul social, ca și factori ce țin de individ, de personalitatea lui.

Mediul familial reprezintă, credem, cea mai importantă sursă a agresivității elevilor. Mulți dintre copiii care prezintă un profil agresiv provin din familii dezorganizate, au experiența divorțului părinților și trăiesc în familii monoparentale. Echilibrul familial este perturbat și de criza locurilor de muncă, de șomajul ce-i atinge pe foarte mulți părinți. Părinții sunt confrunțați cu numeroase dificultăți materiale, dar și psihologice, pentru că au sentimentul devalorizării, al eșecului. În aceste condiții, ei nu mai sunt sau sunt puțin disponibili pentru copiii lor. Pe acest fundal apar apoi probleme familiale foarte grave care-i afectează profund pe copii: violența intrafamilială, consumul de alcool, abuzarea copilului, neglijența, la care se adaugă și importante carențe educaționale – lipsa de dialog, de afecțiune, inconstanța în cerințele formulate față de copil (tregeri de la o extremă la alta, de la o permisivitate exagerată la restricții foarte dure), utilizarea mijloacelor violente de sancționare a copilului pe motiv că „bătaia-i ruptă din rai”.

În această perioadă atât de dificilă, dialogul părinți-copii și profesor-elev este absolut necesar. Adolescentul dorește să fie înțeles, are nevoie de dragoste, de securitate afectivă dar, de cele mai multe ori, el nu recunoaște și nu exprimă acest lucru. Nu întâmplător se afirmă că violența școlară pleacă, în primul rând, de la un deficit de comunicare. A lupta contra violențelor școlare înseamnă a ameliora calitatea relațiilor și a comunicării între toate persoanele angrenate în actul educațional.

Pentru a face față lucrului cu clase sau elevi dificili trebuie să se țină seama de următoarele obiective:

- observarea cu atenție a comportamentului elevilor pentru o mai bună înțelegere a cauzelor actelor de violență;
- dezvoltarea mijloacelor de comunicare cu elevii și stabilirea unor relații de încredere;
- dezvoltarea parteneriatului școală-familie;
- colaborarea cu specialiștii din cadrul școlii (psihologul școlar, asistentul social).

Multe dintre comportamentele violente ale elevilor se manifestă ca o transgresiune a regulilor școlare. Clasa este o microsocietate a cărei funcționare necesită stabilirea unor reguli clare ce se cer respectate de toți membrii grupului școlar. Ansamblul regulilor dominante dintr-o clasă caracterizează comportamentele dezirabile ale elevului și corelativul sau negativ, comportamentul indezirabil. Respectarea regulilor este o condiție a socializării, care înseamnă a învăța să trăiască împreună în relații de respect reciproc, excluzând violența. Regulile școlare vizează ținuta, efectuarea temelor, prezența la cursuri, dar sunt și reguli de civilitate ce au în vedere limbajul folosit, modalitățile de adresare, respectul față de celălalt, păstrarea bunurilor școlare, toleranța, solidaritatea, într-un cuvânt maniera de a te comporta astfel încât viața în colectivitate să fie cât mai agreabilă.

Regulile pot fi impuse de către profesor sau sunt negociate cu elevii. Aceștia acceptă mai ușor regulile al căror sens este transparent, iar dacă școala este un loc de învățare a democrației, atunci aceasta presupune ca și elevii să participe la elaborarea regulilor civilității școlare: „într-o democrație, cetățeanul nu este numai cel care se supune legii, ci și cel care o elaborează, alături de alții”. Este indicat să oferim tinerilor un spectru larg de modele comportamentale, să îi punem față în față cu probleme reale și să îi educăm în sensul alegerii unor atitudini anti-violente. Elevii trebuie să înțeleagă faptul că o atitudine pozitivă, un caracter pozitiv se construiește prin promovarea unor valori cum ar fi comunicarea, toleranța, încrederea în ceilalți, empatia.

Educația anti-violență facilitează gândirea pozitivă, rezolvarea problemelor, dezvoltă abilitățile indivizilor de a lua decizii în mod responsabil în legătură cu conflictele sau manifestările violente de orice natură din jurul lor. Educația anti-violență constituie o educație de lungă durată, o componentă a educației care răspunde schimbărilor și provocărilor contemporane. Educația anti-violență îi pregătește pe indivizi pentru viață prin înțelegerea problemelor majore ale lumii contemporane, prin bagajul de abilități și atribute necesare pentru a juca un rol productiv în îmbunătățirea calității relațiilor interumane.

Violența din școală și din jurul nostru poate fi foarte bine înlăturată prin intermediul unor activități extrașcolare și chiar interdisciplinare. Astfel de activități se desfășoară anual în școala noastră, în acestea fiind implicați elevii tuturor claselor primare și gimnaziale. În acest sens s-a organizat „Săptămâna anti-violență” în care elevii au desfășurat o serie de activități cu privire la violență și combaterea ei, întâlniri, dezbateri pe marginea unor povestioare, filme, pictură, scenete. Elevii s-au implicat activ în desfășurarea acestor activități, au demonstrat că teoretic cunosc regulile de comportare civilizată în orice situație, străduindu-se să aplice și practic cele discutate, fapt oglindit în comportamentul lor pe parcursul acestei săptămâni dar și mult timp de atunci încolo.

Un alt proiect care a dat roade în înlăturarea violenței de toate felurile în rândul elevilor a fost „Fii inteligent, nu violent!” prin care s-a reușit o ameliorare a actelor de violență pentru o bună perioadă de timp, elevii dându-și interesul pentru buna desfășurare și reușită a acestei activități. S-au dovedit cooperanți atât în ce privește comportamentul lor cât și în ce privește soluțiile de aplanare a violenței. Elevii păstrează relațiile pe care le-au stabilit chiar și cu cei agresivi până atunci sau din alte clase, și-au descoperit interese comune și încearcă să pună în practică ceea ce au învățat.

Bibliografie:

Ilut, P., Valori, atitudini și comportamente sociale – Teme actuale de psihosociologie, Iași, Editura Polirom, 2004, p.107-122.

Liiceanu, A., Violența umană: o neliniște a societății contemporane, în Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), Violența – Aspecte psihosociale, Iași, Editura Polirom, 2003, p.47-57.

Mitrofan, N., Agresivitatea, în Neculau, A.(coord.), Psihologie socială, Iași, Editura Polirom, 1996, p. 427-437.

Salavastru, D., Violența în mediul școlar, în Ferreol, G., Neculau, A. (coord.), Violența – Aspecte psihosociale, Iași, Editura Polirom, 2003, p.119-137.

INFLUENȚA LECTURII ASUPRA DEZVOLTĂRII PERSONALITĂȚII COPILULUI - STUDIU

Înv. Marc Aurica - Școala Gimnazială Cîmpeni

Deși perioada contemporană se caracterizează printr-o pătrundere masivă a mijloacelor electronice de informare și destindere, ceea ce a dus la o anumită îndepărtare de lecturarea cărților, totuși cartea își păstrează rolul preponderent în formarea personalității umane, lectura rămânând cea mai de seamă activitate în scopul formării orizontului intelectual al omului.

Citind, sufletul tău se „zugrăvește” în culori vesele, optimiste. Lectura unei cărți te poate purta, pe aripi de vis, oriunde vrei să ajungi și te poate transforma în orice personaj îți dorești să devii, trebuie doar să vrei să citești și să te lași călăuzit spre acea lume minunată ce se ascunde în paginile cărților. Numai că dorința de lectură nu poate fi impusă, ea trebuie să izvorască din profunzimile sufletului, din nevoia copilului de a afla, de a ști și de a simți.

Cartea îi oferă celui ce o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt de cultură, prilejuri unice de reflexie și de trăiri spirituale. Ea îndeamnă la introspecție, contribuie substanțial la formarea și modelarea personalității și comportamentului cititorului. Lectura rămâne una dintre cele mai intense, mai educative și mai răspândite activități. Cu cât apropierea copilului de carte se face mai devreme, cu atât mai importante și mai durabile sunt efectele ei în domeniul limbajului, al comunicării, precum și în cel al comportamentului și a socializării. Operele literare pun la dispoziția copilului cunoștințe interesante despre mediul înconjurător, despre viața oamenilor și a animalelor, despre trecutul istoric al poporului, despre muncă și profesii, educație cultural-artistică și moral-religioasă.

Până ce copilul este în stare să citească singur, cadrul didactic trebuie să îl atragă pe acesta spre carte cu multă pricepere, încă din grădiniță, alegând cele mai atractive lecturi corespunzătoare vârstei, valorificând întreaga încărcătură a acestora, de mare importanță pentru dezvoltarea personalității copilului.

Textele studiate determină atitudinea și comportamentul viitor al copilului. Formarea și modelarea caracterelor, deprinderilor copiilor cu normele de comportare civilizată, cultivarea sentimentelor moral-patriotice (umanismul, dragostea față de patrie, curajul, perseverența, respectul față de muncă) sunt cerințe la realizarea cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuție majoră prin inepuizabilele sale resurse creatoare. Creațiile literare destinate copiilor, reprezintă o formă de cunoaștere de către aceștia a vieții, de înțelegere a unor particularități comportamentale și caracteriale.

Literatura pentru copii este un mijloc important pentru dezvoltarea limbajului, dar și pentru dezvoltarea generală a personalității. Copilul are nevoie de literatură și poate s-o înțeleagă în felul său specific. El este fericit când adoarme cu un cântec de leagăn, când în joc sunt folosite perechi de cuvinte și versuri ritmate sau când însoțește eroii pe tărâm de basm. Preferința copiilor pentru prietenii din lumea celor care nu cuvântă este evidentă și trebuie valorificată. Ilustrațiile care însoțesc textul realizează trecerea spre contactul cu literatura. Primele povestioare iubite de copii sunt cele cu text scurt, în care copilul își regăsește propria lume prin identificare. Se pare că de aici ar trebui să înceapă cadrul didactic demersul educațional. Contextul fericit al unor povestioare pot facilita chiar și accesul copilului în domeniul matematicii. Episoadele povestirilor și peripețiile personajelor creează situații noi și de aici sarcini de lucru accesibile copiilor. Treptat, urmărind firul povestirilor, pot fi realizate într-o formă plăcută, ușoară, sarcini de lucru specifice oricărui domeniu. Copiii vor fi fericiți să parcurgă drumul de la imaginarul din poveste la lumea reală în

care el trăiește. Exemplul oferit în mod direct de personajele povestirii va găsi ecou în sufletul copilului mai mult decât trasarea directă a sarcinilor de lucru.

În scopul canalizării copiilor spre lectură și pentru a-i determina să o îndrăgească, să citească mai târziu singuri, din proprie inițiativă, încă din preșcolaritate, e necesar ca dascălul să urmeze anumiți pași în acest sens:

- să citească sau să povestească zilnic copiilor o istorioară, o poveste sau fragmente dintr-o poveste, să recite zilnic sau să le citească măcar o poezie;
- să folosească orice prilej pentru a analiza sau viziona piese de teatru pentru copii;
- să invite copiii mai mari pentru a le citi povești celor mici;
- să invite adulții, chiar profesioniști, pentru a le citi sau povesti celor mici;
- să respecte exigențele impuse de expresivitatea limbajului oral, expresivitatea transmiterii trăirilor emoționale;
- utilizarea operelor marilor poeți, valorificarea ritmului, rimelor, cuvintelor, ceea ce educă bunul gust și receptarea de către copii a valorilor intelectuale și morale conținute;
- utilizarea dramatizării ca modalitate de valorificare a textelor literare;

Rabelais spunea despre copil că „Este un foc care trebuie aprins și nu un vas care trebuie umplut”. Secretul acestui foc rezidă în propria noastră capacitate de a-i prezenta cartea ca pe ceva care merită să fie cucerit, ca pe o materie vie. Pentru a-i face pe copii să aprecieze momentele de solitudine în fața cărții și să descopere faptul că nu ești niciodată singur atunci când ai o carte în față, trebuie să împărtășești cu ei plăcerea lecturii, să le citești cărți, să le povestești cărți, să-i încurajezi să vorbească despre lucrurile pe care ei le citesc în cărți, despre lucrurile pe care ei înșiși le scriu.

Convingerea mea este că, respectând particularitățile de vârstă, educarea copilului prin literatură are o contribuție importantă la dezvoltarea generală a personalității acestuia.

Stă în puterea noastră, a celor de la catedră, ca prin dăruire și profesionalism, să reconstruim mirajul textului scris/ citit și să canalizăm interesul elevilor noștri spre acesta.

Bibliografie: Revista „Învățământul primar”, nr.1-4/2011, editura Miniped
Revista „Didactica”, nr.13-martie/2010, editura DPH
Revista „Didactica”, nr.17-noiembrie/2010, editura DPH

MODEL DE TEST SECVENȚIAL DESTINAT CLASEI A XI-A

Prof. Muscalagiu Arabela, Colegiul Tehnic „Ion D. Lăzărescu” Cugir

COLEGIUL TEHNIC „ION D. LĂZĂRESCU” CUGIR,
ARIA CURRICULARĂ „OM SI SOCIETATE”, DISCIPLINA GEOGRAFIE, CLASA A XI-A

NUME:.....
PRENUME:.....
CLASA:.....

TEST SECVENȚIAL

Subiectul I (4p)

1. Definiți mediul înconjurător. 1p
2. Enumerați categoriile de componente ale mediului înconjurător. 1p
3. Enumerați componentele antropice ale mediului înconjurător. 1p
4. Definiți factorii geoecologici (factorii de mediu). 1p

Subiectul II (3p)

Citiți cu MULTĂ atenție textul dat și apoi răspundeți la cerințele de mai jos:

Am început să urcăm. De o parte și de alta a drumului, pădurea de molid ne înconjură cu verdele ei amețitor. Departe, în zare, învăluite de cerul senin, crestele golașe ale muntelui ne promiteau peisaje de neuitat. În apropiere, prin vuietul pădurii, deslușeam susurul unui izvor și-l bănuiam cum crește, aruncându-se în cascade spre poalele muntelui, modelând malurile, certându-se cu roca și nu de puține ori, biruind. Cântecul păsărilor urma cântecul apei, flori firave ne zâmbeau din puținele locuri mângâiate de soare.

Înconjurați de natură, realizăm cât de diferită e ea de haosul pe care noi îl numim ordine. Mormane de blocuri și fabrici legate cu drumuri aglomerate, ferecate în nori de gaze toxice și praf, acestea sunt, până la urmă, marile noastre realizări: orașele.

Cerințe:

- enumerați componentele mediului înconjurător prezente în acest text precum și elementele care le reprezintă. 2p
- identificați și explicați o relație aparent statică din mediul înconjurător, așa cum vă este el prezentat mai sus. 0,5p
- identificați și explicați o relație dinamică între două componente ale mediului înconjurător (din textul dat). 0,5p

Subiectul III (2p)

Având în vedere documentarul vizionat, referitor la Alaska, explicați într-un text de câteva rânduri formarea unui ghețar și acțiunea acestuia asupra spațiului montan pe care îl traversează.

Timp de lucru : 40 minute

SUCCES!

REGULILE CLASEI

Prof. înv. primar Szilagyi - Tomoiu Mihaela, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir
Ar. Școala Gimnazială "Ioan Mihai" Vinerea

Consecințele pozitive, respectiv cele negative – ca urmare a respectării/ nerespectării regulilor clasei

Nr. crt.	Regula	Consecința pozitivă	Consecința negativă
1.	Ascultăm în liniște colegii care vorbesc	Se oferă posibilitatea de a-și exprima părerea sau de a adresa primul întrebări colegilor;	Va avea posibilitatea de a-și exprima părerea numai în momentul în care dovedește că ascultă în liniște colegii care vorbesc;
2.	Suntem punctuali în tot ce facem	Se oferă posibilitatea de a se implica activ în organizarea unei activități;	La sfârșitul programului va verifica ordinea în sala de clasă;
3.	Păstrăm curățenia clasei	Poate ieși la timp în pauză;	Este reținut pentru a așeza lucrurile în ordine pe

			bancă;
4.	Ne respectăm colegii	Posibilitatea de a propune tema următoarei activități extracurriculare;	Retragerea unor privilegii câștigate anterior;
5.	Îndeplinim sarcinile ce ne revin	Este evidențiat în fața clasei;	Rezolvarea unei sarcini suplimentare la nivelul clasei;
6.	Ne comportăm civilizată	Se oferă posibilitatea de a-și alege colaboratorii în cadrul unui proiect;	Va pregăti pentru ziua următoare un moment recreativ pentru colegi;

FORMAREA COMPETENȚELOR DE ANALIZĂ A FENOMENELOR DE RISC CLIMATIC ÎN TIMPUL VIZITEI LA STAȚIA METEOROLOGICĂ DIN BLAJ

Prof. Simu Alexandru, Lic. Teologic Gr.-Cat. „Sfântul Vasile cel Mare” Blaj

Vizita geografică este o deplasare scurtă ce durează de la câteva ore (2-3), până la o zi. Aceasta trebuie să ofere posibilitatea de a revenii în localitatea de domiciliu în aceeași zi.

Scopul realizării unei activități de acest fel este acela de a cunoaște practic un obiectiv despre care s-a vorbit în timpul orelor de geografie.

Destinația poate fi un muzeu, o stație meteorologică, o fabrică, o fermă agricolă, un sit arheologic sau un șantier.

Clasificarea vizitelor ce pot fi realizate cu elevii, în cadrul activităților desfășurate la cercul de geografie (Dulamă, 2001):

➤ *Introdutive*, la început de an școlar sau de capitol. Scopul ei este de a familiariza elevii cu domeniul ce va fi predat.

➤ *Curente*, în cursul anului școlar sau pe parcursul predării unui capitol. Scopul este acela de a demonstra aplicabilitatea practică a competențelor formate, la capitolul respectiv sau pe parcursul anului școlar.

➤ *Finale*, la sfârșitul anului școlar sau sfârșitul de capitol. Scopul acestei categorii de vizite este acela de a fixa, recapitula și verifica cunoștințele și competențele formate pe parcursul anului școlar sau al capitolului.

Aspectele metodologice urmărite în timpul pregătirii vizitei.

Momentul organizatoric, presupune parcurgerea mai multor etape:

1. Stabilirea scopului, a competențelor și obiectivelor.
2. Documentarea științifică.
3. Alegerea datei și orei la care se face vizita.
4. Stabilirea mijlocului de transport (dacă se impune).
5. Redactarea documentelor justificative conf. OM. 3060/03.02/2014.
6. Obținerea aprobărilor din partea instituției ce se dorește a fi vizitată.
7. Informarea elevilor despre scopul vizitei și obiectivele propuse.

Desfășurarea propriu-zisă, presupune parcurgerea mai multor etape:

1. Adunarea elevilor, realizarea prezenței, reamintirea regulilor de comportament și semnarea tabelului de luare la cunoștință a regulilor ce se aplică (anexă).
2. Deplasarea la obiectivul vizitat.
3. Parcurgerea tuturor etapelor prevăzute în planul de activitate.

4. Deplasarea înapoi, în localitatea de domiciliu a elevilor.

Prelucrarea informațiilor primite în timpul vizitei, s-a realizat pe parcursul mai multor activități desfășurate în cadrul cercului de geografie.

Pentru a fixa și recapitula diferite cunoștințe și competențe formate la în timpul lecțiilor specifice capitolului Atmosfera, de la clasa a V-a, a fost organizată o vizită la stația meteorologică din municipiul Blaj (fig. 1).

Activitate de integrare a competenței de a descrie fenomene meteorologice pe baza datelor culese la stația meteo.

Titlul activității: Caracterizarea fenomenelor de risc meteorologic, specifice zonei Blaj.

Competențe fixate și recapitulate: citirea indicațiilor de pe diferitele instrumente meteorologice aflate pe platformă și în interiorul stației, identificarea instrumentelor meteorologice, realizarea de transformări matematice.

Resurse materiale: caiete pentru notițe, aparat de fotografiat.

Resurse procedurale: conversația, descrierea, analiza, comparația, lucrul pe grupe și echipe.

Obiective operaționale. La finalul activității elevii vor fi capabili să:

- Identifice instrumentele meteorologice de pe platformă.
- Citească corect indicațiile de pe instrumentele meteorologice.
- Enumere fenomene climatice de risc, specifice zonei.
- Relaționeze indicațiile de pe instrumente cu fenomenul produs în realitate.
- Descrie modul de producere și manifestare a celor mai importante fenomene meteo-climatice de risc, specifice zonei Blaj.

Organizarea activității. Colectivul de elevi este organizat pe patru grupe, fiecare grupă are un lider sau reprezentant.

Activitate frontală: elevilor li-se explică importanța activității.

Sarcini de lucru: fiecare grupă realizează mai multe observații și măsurători, astfel:

Grupa 1 studiază termometrele aflate în adăposturile speciale și notează pe caiete valorile temperaturilor minime, maxime și medii.

Grupa 2 studiază giruetele și cu anemometrul de mână compară rezultatele.

Grupa 3 studiază pluviometrele, pluviograful și higrometrul

Grupa 4 studiază platforma unde sunt instalate termometrele de sol.

Activitate frontală: Reprezentanții fiecărei grupe citesc de pe caiet însemnările făcute.

Pentru a descrie și fenomenele de risc specifice zonelor colinare ale județului Alba sunt utilizate informațiile aflate în timpul activității pe grupe.

- Pe baza cunoștințelor acumulate în timpul orelor și aici pe platforma meteo dați trei exemple de fenomene de risc ce se pot produce în localitatea de domiciliu..... Cele mai importante fenomene de risc sunt: furtunile însoțite de ploi torențiale, vijeliile însoțite de cădri de grindină, canicula, seceta etc.

- Ce este canicula?... Este o perioadă de timp în care este foarte cald, temperatura aerului depășește 35°C.

- De unde provine aerul ce produce canicula?... Aerul provine din Africa.

- Enumerați efecte sau urmări ale caniculei.... Numeroase decese, secetă pronunțată, umiditate foarte mare.

- Ce este grindina?... Grindina este apă înghețată, care cade în timpul unor furtuni ce aduc ploi torențiale.

- Cum arată cerul atunci când se produc astfel de ploi?... Cerul este acoperit cu nori, mari, negrii.

- Denumiți norii respectivi..... Norii se numesc Cumulonimbus.

Feed-back-ul activității: Se realizează în cabinetul de geografie, unde elevii descriu într-un scurt text geografic activitatea desfășurată în timpul vizitei.

Fig. Nr. 1 Aspecte din timpul vizitei de documentare la stația meteo din mun. Blaj

Bibliografie:

1. Dulamă, Maria, Eliza, (2010), *Didactica axată pe competențe. Teorie și aplicații*, Ed. Presa Universitară Clujană, Cluj Napoca
2. Dulamă, Maria, Eliza, (2010), *Formarea competențelor elevilor prin studierea localității de domiciliu. Teorie și aplicații*, Ed. Presa Universitară Clujană, Cluj Napoca
3. Dulamă, Maria, Eliza, (2006), *Harta în predarea geografiei. Studii, cercetări, modele*, Ed. Clusium, Cluj Napoca
4. Dulamă, Maria, Eliza, (2001), *Elemente din didactica geografiei*, Ed. Clusium, Cluj Napoca
5. Stăncescu I, Balif S, (1981), *Meteorologie fără formule*, Ed. Albatros, Colecția Cristal, Ediția a II-a, București